

Årsredovisning 2007

Innehåll

Riksgäldens vision och uppdrag	1
Riksgäldsdirektören har ordet	2
Sammanfattande resultat och måluppfyllelse	4
Kostnader och anslag	6
Statsskuldsförvaltning	10
Statens internbank	22
Garantier och krediter	28
Hantering av risker	32
Personal och kompetens	36
Internationella kontakter	39
Finansiell redovisning	40
Resultaträkning	42
Balansräkning	43
Finansieringsanalys	44
Anslagsredovisning	46
Noter	47
Organisation	60
Ordlista	61

Riksgäldens vision

Riksgälden ska vara världens bästa statliga finansförvaltning.

Riksgäldens uppdrag

Riksgälden finansierar det som regering och riksdag har beslutat om. Vårt uppdrag rör allt från att enskilda myndigheter ska få anslag och lån till sin verksamhet, och kunna betala och få in pengar på ett effektivt sätt, till att låna det som behövs för att täcka skillnaden mellan in- och utbetalningar.

Riksgälden är statens internbank och ansvarar för den statliga betalningsmodellen. Den ska fungera effektivt och säkert. Vi upphandlar för statens räkning betalningsförmedlingstjänster från affärsbanker och kortbolag. Myndigheterna tar emot och skickar över 120 miljoner betalningar varje år. Vi ansvarar också för att statens likviditetsstyrning är effektiv. Vi innehar statens centralkonto dit inbetalningar till myndigheterna som skatter, avgifter och tull med mera samlas. Därifrån hämtas också pengar för myndigheternas utbetalningar av pension, bidrag, ersättningar och studielån med mera. När det är överskott på centralkontot placerar Riksgälden pengarna och omvänt lånar vi för att täcka ett underskott. Genom att samla betalningarna på centralkontot kan statens pengar användas effektivt.

Vi ansvarar dessutom för att hantera statsskulden. Vårt arbete styrs av riktlinjer som regeringen beslutar om, efter förslag från oss. Målet är att låna så billigt som möjligt utan att ta för stora risker. När staten har budgetöverskott, som under 2007, betalar vi av på statsskulden. Men vi måste ändå ta upp nya lån, eftersom överskottet inte är så stort att det täcker de gamla lån som löper ut.

Riksgälden ger också statliga garantier och lån, efter beslut av riksdag och regering. Vi tar betalt för risken att garantin tas i anspråk genom en avgift. Avsikten är att de sammanlagda avgifterna på sikt ska motsvara kostnaderna för statens garantier. Garantisystemet ska alltså vara självfinansierat. Den 1 januari 2008 tog vi över ansvaret för insättningsgarantin och investerarskyddet.

Genom att ansvaret för statens internbank, statskuldsförvaltning samt garantier och lån finns samlat hos Riksgälden får staten en samordnad och professionell finansförvaltning. Det minskar kostnaderna och riskerna för staten.

Riksgäldsdirektören har ordet:

Starka statsfinanser

Statsfinanserna fortsatte att utvecklas starkt under 2007. Budgetöverskottet blev 103 miljarder kronor, vilket jämfört med 2006 var en ökning med 85 miljarder. Den stora ökningen var delvis en följd av att den starka konjunkturen gav ökade skatteinkomster och bidrog till en återhållsam utveckling av statens utgifter. Därutöver berodde den goda utvecklingen främst på ökade utdelningar från de statliga bolagen med 12 miljarder kronor, försäljningsinkomster på cirka 18 miljarder kronor och minskad nettoutlåning till statliga myndigheter och bolag med 31 miljarder kronor (vilket huvudsakligen följde av en engångseffekt 2006).

Statsskulden uppgick vid årsskiftet till 1 168 miljarder kronor, vilket motsvarar 38 procent av bruttonationalprodukten. Det är en minskning med 7 procentenheter jämfört med 2006. Räntebetalningarna på statsskulden var 47,1 miljarder kronor under 2007. Privatmarknadsupplåningen minskade upplåningskostnaden med 171 miljoner kronor jämfört med övrig upplåning.

För Riksgälden har denna, för Sveriges ekonomi och medborgare, mycket gynnsamma utveckling inneburit vissa utmaningar. Vår ambition är att bevara en väl fungerande statspappersmarknad. Det minskade lånebehovet i kombination med ambitionen att upprätthålla en god likviditet i statsobligationer har därför lett till en minskning av växelupplåningen och en ny policy som innebär färre och kortare växlar.

Som en följd av oron på de internationella finansiella marknaderna under andra halvåret ökade efterfrågan på statspapper. Det tog sig bland annat uttryck i en dramatisk ökning av efterfrågan på de marknadsvärdande repor vi erbjuder våra återförsäljare. Volymerna växte under hösten upp till mer än 60 miljarder kronor

dagligen som mest, trots – åtminstone i ett mera normalt marknadsläge – oförmånliga villkor. Även om vi på så vis sannolikt bidrog till att dämpa de negativa effekterna i Sverige, var det en i längden ohållbar situation. Vi aviserade en förändring av villkoren för vår repoverksamhet och pläderade för att fler aktörer med innehav av statspapper skulle delta på repomarknaden, vilket bidrog till en normalisering under slutet av året.

Under 2007 började de nya ramavtal för statliga betalningar som Riksgälden träffade föregående år att gälla. De bidrog till att kostnaderna för statens betalningar minskade med 20 procent jämfört med 2006.

Vi förberedde också övertagandet av insättningsgarantin och investerarskyddet, som från och med 1 januari 2008 ingår i vår verksamhet.

Arbetet med att utveckla vår riskhantering och förmåga att möta kriser fortsatte under 2007. Särskilt prioriterade vi informationssäkerheten.

Vår förmåga att fullfölja de uppdrag vi har och möta uppsatta mål bygger på medarbetarnas höga kompetens och förmåga. Det är glädjande att medarbetarundersökningen 2007 visar att en stor majoritet anser att deras arbete engagerar dem mycket och att de är nöjda med sin arbetssituation. Det ger en god grund för att utveckla ledarskap och medarbetarskap ytterligare.

Stockholm i februari 2008

Bo Lundgren
Riksgäldsdirektör

Bo Lundgren blev riksgäldsdirektör i oktober 2004. Hans förordnande gäller i sex år. Bo Lundgren är civilekonom och var 1991–1994 statsråd med ansvar främst för finansmarknads- och skattefrågor. Han var ordförande i Moderata Samlingspartiet 1999–2003 och riksdagsledamot 1976–2004.

Sammanfattande resultat och måluppfyllelse

Regleringsbrevets mål i sammandrag

Resultatbedömning

Statens finansförvaltning

Det övergripande målet för Riksgälden är att statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt och att kostnaderna för statsskulden ska vara så låga som möjligt på lång sikt utan att vi tar för stora risker.

Det övergripande målet är uppfyllt.
De olika delmålen redovisas nedan.

Statsskuldsförvaltning

De långsiktiga kostnaderna för statsskulden ska vara så låga som möjligt utan att vi tar för stora risker.

Målet uppfyllt genom strategiska beslut inom ramen för regeringens riktlinjer och förändring av skuldens sammansättning.

Statens internbank

Sätta marknadsmässiga villkor på lån och placeringar samt erbjuda myndigheterna god service.

Målet uppfyllt genom fortsatt god service till våra kunder, 81 av 100 i nöjdkundindex, samt nya funktioner i vårt affärssystem.

Tillgodose kravet att tillhandahålla myndigheterna ett effektivt och konkurrensneutralt betalningssystem.

Målet uppfyllt genom att kostnaderna för statens betalningar minskade med 30 miljoner kronor, eller 20 procent, jämfört med 2006. Den genomsnittliga kostnaden för en betalning understeg 1 krona.

Utforma likviditetsstyrningen så att räntekostnaderna minskar.

Målet uppfyllt genom att fortlöpande förenkla system och stöd för myndigheterna.

Regleringsbrevets mål i sammandrag

Resultatbedömning

Garantier och krediter

Bidra till att statens risk begränsas och att statens rätt tryggas genom att värdera ekonomiska risker, sätta avgifter, bestämma villkor och driva in fordringar.

Målet uppfyllt genom riskavspeglande avgifter, riskbegränsande villkor samt en aktiv fordringsin-
drivning, men det saknas ett regelverk för statens
externa kreditgivning.

Se till att kostnaderna för verksamheten över en längre tidsperiod motsvaras av dess intäkter genom avgifter enligt försäkringsmässiga principer.

Målet uppfyllt, se ovan.

Arbeta aktivt för att garanti- och kreditverksamheten i andra myndigheter är effektiv.

Målet uppfyllt genom råd och stöd till andra myndigheter samt förslag till effektiviseringar.

Risker

Sträva efter bästa marknadspraxis i riskhanteringen.

Målet uppfyllt genom att använda metoder, modeller och processer för riskhantering som följer marknadspraxis.

Se till att hanteringen av finansiella och operativa risker uppfyller ställda krav och föreskrifter.

Målet uppfyllt, se ovan.

Samhällets grundläggande behov ska kunna upprätthållas även vid svåra påfrestningar på samhället i fredstid.

Målet delvis uppfyllt genom att arbetet med att vidta de åtgärder som framkom i risk- och sårbarhetsanalysen fortsätter.

Riksgälden ansvarar för att betala räntorna på statsskulden. De var 47 miljarder kronor under 2007. Statsskulden har minskat med 103 miljarder konor under året men samtidigt steg räntenivån.

Kostnader och anslag

Riksgälden ansvarar för att betala räntor på statsskulden. Räntorna står för cirka 6 procent av statens totala utgifter och är därmed en av de största utgiftsposterna i statsbudgeten. Dessutom har vi ett anslag för att betala provisioner i samband med förvaltningen av statsskulden och ett förvaltningsanslag som ska täcka kostnaderna för vår verksamhet.

Minskade räntebetalningar

Räntebetalningarna var 47,1 miljarder kronor 2007; se tabell 1. Det kan jämföras med det ursprungliga ränteanslaget på 43,0 miljarder kronor. Skillnaden beror huvudsakligen på att valutaförlusterna blev större än beräknat. Statsskulden minskade mer än väntat, men det motverkades av högre räntenivåer.

Jämfört med 2006 minskade räntebetalningarna med cirka 2 miljarder kronor, vilket framför allt kan förklaras av lägre valutaförluster. Valutaförlusterna minskade till 2,5 miljarder kronor 2007 från 6,3 miljarder kronor 2006. Hur stora valutavinster och valutaförluster blir beror på när lån förfaller och hur valutakurserna har rört sig sedan lånet togs upp. Vinsterna och förlusterna påverkas också av valutaterminer som vi använder för att uppnå den valutaexponering vi bestämt för varje valuta.

Både räntor på lån i svenska kronor och räntor på lån i utländsk valuta låg kvar på ungefär samma nivå som föregående år. Att inte de löpande räntebetalningarna

minskade i samma takt som statsskulden beror på att marknadsräntorna fortsatte att stiga under 2007, framför allt för korta löptider. De korta marknadsräntorna steg eftersom Riksbanken och ECB höjde sina styrrentor och på grund av högre interbankräntor under höstens krediturbulens.

Genomslaget på räntebetalningarna från korta räntor är snabbare än från långa räntor eftersom vi har många instrument med kort räntebindningstid. I skulden i svenska kronor har vi statsskuldväxlar och ränteswappar, och i skulden i utländsk valuta har vi en total räntebindningstid på under 2 månader.

Genomsnittliga emissionsräntor

Genomsnittliga emissionsräntor för våra största låneinstrument i svenska kronor redovisas i diagram 1. Tillsammans var den utestående volymen i dessa instrument 907 miljarder kronor. Statsskulden totalt var 1 168 miljarder kronor.

Tabell 1 RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN

Miljoner kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Räntor på lån i svenska kronor	37 985	40 688	39 428	37 913	38 587
Räntor på lån i utländsk valuta	16 397	11 515	11 415	10 512	10 921
Räntor på in- och utlåning	-6 832	-6 993	-6 943	-6 110	-5 400
Summa	47 550	45 210	43 900	42 315	44 108
Över- och underkurs vid emission	-14 453	-10 144	-9 049	-3 967	-3 533
Valutaförluster/-vinster	4 366	5 106	-10 228	6 336	2 454
Kursförluster/-vinster	3 811	13 480	7 615	5 929	4 228
Övrigt (depositioner m.m.)	741	-1 057	323	-1 240	-97
Summa	-5 535	7 386	-11 339	7 059	3 052
Summa anslag räntor på statsskulden	42 015	52 596	32 561	49 374	47 161
Kassamässig justering	223	23	35	-189	-77
Summa räntebetalningar	42 238	52 619	32 596	49 185	47 084

Nominella obligationer

Den genomsnittliga emissionsräntan för den totala stocken av nominella obligationer var 4,48 procent vid utgången av 2007. Jämfört med 2006 är det en minskning med 0,14 procentenheter. Den genomsnittliga emissionsräntan för sålda obligationer under året var 4,13 procent, vilket är en ökning jämfört med 2006 med 0,50 procentenheter. Att den genomsnittliga emissionsräntan för stocken minskade samtidigt som räntan för sålda obligationer ökade beror på att de obligationer som förföll under året hade sålts till räntor som låg en bra bit över genomsnittet för stocken.

Statsskuldväxlar

Den genomsnittliga emissionsräntan för statsskuldväxlar fortsatte att öka under 2007. Uppgången för stocken var 0,96 procentenheter och för sålda statsskuldväxlar under året 1,07 procentenheter. Statsskuldväxlar har kort löptid och förändringar i marknadsräntor får därför snabbt genomslag på den utestående stocken.

Förändringen i marknadsräntor för statsskuldväxlar berodde i huvudsak på att Riksbanken höjde sin styrränta från 3,00 procent till 4,00 procent under året.

Realobligationer

Den genomsnittliga emissionsräntan för stocken minskade 0,12 procentenheter under 2007. Samtidigt ökade den genomsnittliga emissionsräntan för sålda obligationer under året med 0,30 procentenheter. Nuvarande marknadsräntor för realobligationer är betydligt lägre än för den totala stocken som helhet. Därför sjunker den genomsnittliga emissionsräntan allt eftersom äldre obligationer förfaller eller vi köper tillbaka obligationer.

Genomsnittlig emissionsränta för hela statsskulden

Den genomsnittliga emissionsräntan för hela statsskulden uppgick vid utgången av 2007 till 4,0 procent. Förutom ovanstående instrument ingår där bland annat lån i utländsk valuta, lån till privatpersoner och en

Utvecklingen på ränte- och valutamarknaden

2007 inleddes med stigande obligationsräntor både i Sverige, Europa och USA. Det var framför allt en följd av starka ekonomiska siffror och positiva tillväxtutsikter. I Sverige fick vi dock se en nedjustering av räntorna under början av februari, sedan Riksbanken meddelat att de inte tänkte höja styrräntan i snabbare takt än vad som tidigare signalerats.

Under våren började man rikta allt mer uppmärksamhet mot den amerikanska bostadsmarknaden och då framför allt mot de så kallade subprimelånen, det vill säga krediter som beviljats amerikanska låntagare med svag betalningsförmåga. Det resulterade i att obligationsräntorna föll på bred front. Oron släppte dock snabbt sedan det mesta tydde på att exponeringen mot dessa lån var tämligen begränsad.

I mars/april började obligationsräntorna återigen att stiga som en följd av positiva tillväxtutsikter både i Europa och USA.

Under sommaren blev det skakigt igen på finansmarknaden efter att man återigen börjat uppmärksamma kreditförluster kopplade till den amerikanska bostadsmarknaden. Det följdes av fallande obligationsräntor och en svagare US-dollar.

Stramare kreditförhållanden och fortsatta problem på den amerikanska bostadsmarknaden fick den ame-

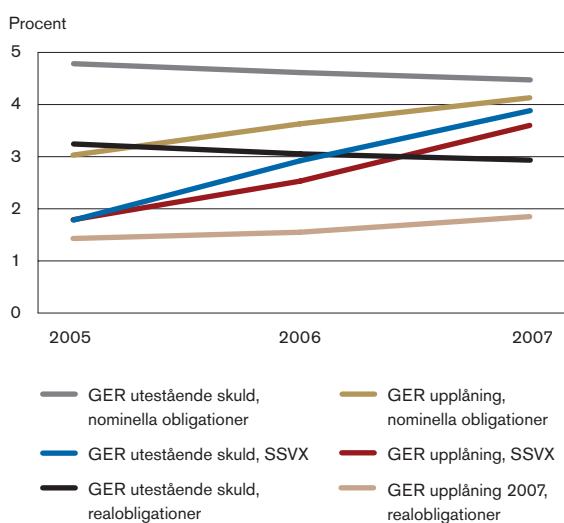
rikanska centralbanken, Federal Reserve, att sänka styrräntan med 0,5 procentenheter till 4,75 procent i september. Sänkningen var större än väntat och indikerade att Fed var oroad för den ekonomiska utvecklingen i USA. Feds agerande gav en välkommen injektion till finansmarknaden och riskapitlen ökade igen. Börserna steg i både USA och Europa och vi såg en stabilisering på obligationsmarknaderna. På valutamarknaden fortsatte dollarn att försvagas mot flertalet valutor.

Mot slutet av året tilltog osäkerheten kring hur stora de samlade kreditförlusterna verkligen var. Därtill hade risken ökat för att de stramare kreditvillkoren, ett högt oljepris och en allt svagare husmarknad skulle resultera i en lägre amerikansk tillväxt än vad som tidigare prognostiserats. Detta ledde till fallande obligationsräntor och en dämpad börsutveckling under årets sista månader.

Den svenska ekonomin fortsatte att utvecklas starkt under hösten. Sysselsättningen steg inom samtliga sektorer och svårigheterna att hitta rätt arbetskraft ökade. Detta fick svenska långräntor att stiga under hösten.

De korta räntorna fortsatte dock att pressas ned som en följd av den internationella kreditkrisen. Samtidigt steg interbankräntorna kraftigt då det blivit allt svårare att få tag på likviditet.

Diagram 1 GENOMSnittliga EMISSIONSRÄNTOR (GER)

omfattande derivatportfölj bestående av swappar. Vid utgången av 2006 var den genomsnittliga emissionsräntan 3,7 procent. Att den har ökat mellan åren beror på högre marknadsräntor för instrument med korta löptider, vilket gäller både för lån i svenska kronor och i utländsk valuta.

Minskade provisionskostnader

Vi betalar provisioner i samband med upplåning och extern förvaltning. Provisionskostnaderna var 86,2 miljoner kronor för 2007, en minskning med 5,2 miljoner kronor jämfört med 2006. Det var framför allt inlösenprovisioner på utländska lån som minskade.

Förvaltningskostnaderna minskade något

Förvaltningskostnader är samlingsnamnet för bland annat personal-, lokal-, marknadsförings- och IT-kostnader. Totalt kostade driften av Riksgälden 382,6 miljoner kronor, varav 269,2 miljoner kronor betalades med anslag från statsbudgeten. Skillnaden på 113,5 miljoner kronor avser kostnader för garantisubvention, den del av driften som bärs av verksamhetsområdet garantier och krediter samt periodiserade kostnader för personal och premielån. Jämfört med 2006 minskade kostnaderna med 6,5 miljoner kronor. Utgifterna på förvaltningsanslaget ökade med 4,5 miljoner kronor.

Överskottet för verksamhetsområde garantier och krediter var 2 505 miljoner kronor. Resultatet beror 2007 främst på att reserveringar för förväntade förluster minskade samtidigt som ränteintäkterna ökade.

Tabell 2 RESULTATRÄKNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE

Miljoner kronor	Statens interbank	Statsskuld-förvaltning	Garantier och krediter	Riksgälden totalt 2007	Riksgälden totalt 2006
Intäkter av anslag, räntor på statsskuden 26 92:1	-5 514	52 759	0	47 245	50 597
Intäkter av anslag, provisioner 26 92:3	0	86	0	86	88
Intäkter av anslag, förvaltning 2 2:3	37	232	0	269	265
Intäkter av anslag, för garantisubvention	0	0	0	86	86
Intäkter av avgifter och bidrag	0	1	208	210	216
Ränteintäkter	0	1	79	80	57
Summa verksamhetens intäkter	-5 477	53 080	287	47 977	51 308
Verksamhetens kostnader					
Finansiella kostnader för förvaltning av statsskuden					
Realiserat räntenetto m.m.	5 409	-50 199	0	-44 791	-44 260
Realiserade valutakursvinster/-förluster	106	-2 560	0	-2 454	-6 336
Summa, räntor på statsskuden 26 92:1	5 514	-52 759	0	-47 245	-50 597
Provisioner 26 92:3	0	-86	0	-86	-88
Orealiserat räntenetto m.m.	231	381	0	612	2 989
Orealiserade valutakursvinster/-förluster	888	-5 025	0	-4 137	23 493
Ej anslagsavräknade provisionskostnader	0	0	0	0	-3
Summa ej anslagsavräknade ränte- och provisionskostnader	1 119	-4 644	0	-3 525	26 483
Summa finansiella kostnader på statsskuden	6 633	-57 489	0	-50 856	-24 205
Övriga verksamhetskostnader					
Kostnader i garantiverksamheten	0	0	2 247	2 247	47
Förvaltning 2 2:3	-38	-235	0	-272	-266
Kostnad för garantisubvention	0	0	0	-86	-86
Ej anslagsavräknade förvaltningskostnader	0	2	-29	-27	-39
Summa övriga verksamhetskostnader	-37	-232	2 218	1 862	-344
Uppbördsverksamhet	0	0	0	0	0
Summa kostnader	6 596	-57 722	2 218	-48 994	-24 549
Årets kapitalförändring	1 119	-4 642	2 505	-1 018	26 759

Vid handlarbordet på Riksgälden görs mångmiljardaffärer varje dag, både i kronor och i olika valutor. Medarbetarna arbetar med stort eget ansvar och ofta under tidspress. Det gäller att vara affärsmässig och samtidigt leva upp till målet att minimera kostnaden för statsskulden utan att ta för stora risker.

Statsskuldsförvaltning

Riksgälden förvaltar statsskulden och sköter statens upplåning. Huvuddelen av statsskulden består av obligationer och andra värdepapper. De köps i första hand av fonder, försäkringsbolag och andra finansiella institutioner, i och utanför Sverige. En mindre del av statsskulden finansieras med premieobligationer och andra sparprodukter riktade till privatpersoner och mindre placerare. Utöver att finansiera statsskulden har Riksgälden i uppdrag att bedriva aktiv förvaltning i utländsk valuta.

Viktiga händelser 2007

- Statsskulden minskade med 102 miljarder till 1 168 miljarder kronor.
- Statens budget gav ett överskott på 103 miljarder kronor, det största överskottet någonsin. Ett budgetöverskott innebär att staten amorterar på statsskulden.
- Emissionerna av alla typer av statspapper minskade till följd av det stora budgetöverskottet.
- Riksgälden amorterade motsvarande 42 miljarder kronor på valutaskulden, 2 miljarder mer än riktvärdet i regeringens riktlinjer. Skillnaden beror på att amorteringstakten inte kan styras exakt, bland annat därför att den påverkas av växelkursrörelser.
- Riksgälden förkortade valutaskuldens löptid från 2,1 år till 1,5 mån.
- Vi beslutade att från årsskiftet 2007/2008 minska antalet löptider för statsskuldväxlar från sex till fyra som en anpassning till att statsskulden fortsätter att minska.
- Upplåningen var ovanligt svår att planera, eftersom regeringen hade aviserat stora försäljningar av aktier i statliga företag och sådana betalningar är svåra att förutse både till tidpunkt och till belopp.
- Riksgälden fick under hösten in stora volymer kort upplåning när återförsäljare utnyttjade sin rätt att låna statspapper från Riksgälden i samband med den allmänna oron på räntemarknaden.

Mål och riktlinjer

Det övergripande målet för statsskuldsförvaltningen är att minimera de långsiktiga kostnaderna för statens skuld utan att ta för stora risker. Målet har riksdagen slagit fast i lag. Statsskulden förvaltas enligt riktlinjer som regeringen lägger fast årligen, efter förslag från Riksgälden. Riktlinjerna fastställer hur statsskulden ska fördelas mellan olika skuldslag och hur lång löptid den i genomsnitt ska ha.

Inför 2007 beslutade regeringen följande:

- Ett nytt styrsystem och ett nytt sätt att i riktlinjerna mäta skuldens sammansättning infördes. Det nya andelsmättet är baserat på statsskuldens summerade kassaflöden.¹
- Riktvärdena för skuldandelarna enligt det nya måttet sattes till 60 procent för nominella kronskulden, 25 procent för realskulden och 15 procent för valutaskulden.
- Riktvärdet för amorteringen på valutaskulden höjdes till 40 miljarder kronor från 25 miljarder föregående år. Riksgälden fick rätt att avvika från amorteringsriktvärdet med 15 miljarder kronor.
- Riktvärdet för löptiden sattes till 4,7 år. Det motsvarar en sänkning med cirka 0,3 år jämfört med 2006. Riktvärdet avser hela statsskulden. Löptiden mäts i termer av genomsnittlig räntebindningstid.

Riksgälden har dessutom i uppdrag att låna direkt från privatpersoner och andra mindre placerare, till exempel genom premieobligationer. Målet är att nå största möjliga besparing jämfört med lån via vanliga statspapper för att ytterligare sänka kostnaden för statsskulden.

Riksgälden bedriver även aktiv förvaltning i utländsk valuta. Det betyder att vi försöker förutse den framtida utvecklingen av räntor och växelkurser och skapar positioner som ger vinst om vår bedömning visar sig riktig. Målet är att sänka statens kostnader utan att ta

¹ Det nya måttet används endast för att beskriva statsskuldens sammansättning. För att redovisa skuldens storlek använder vi det traditionella skuldmättet, kallat okonsoliderad bruttoskuld. Även siffror avseende upplåningen i olika skuldslag bygger på det traditionella måttet.

för stora risker. Inför 2007 införde regeringen ett nytt styrsystem för den aktiva förvaltningen. Regeringen gav Riksgälden ett riskmandat på 600 miljoner kronor mätt i termer av daglig Value-at-Risk.

Återrapporteringskrav

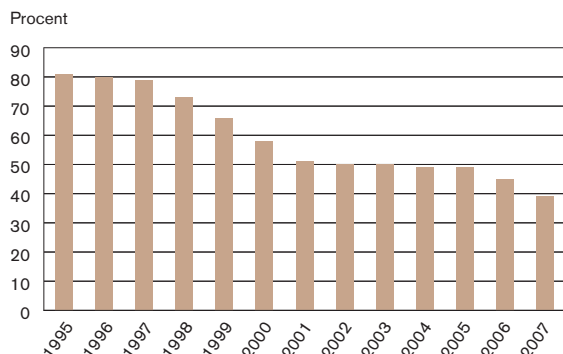
En samlad bedömning av hur Riksgälden bidragit till att uppnå målet för statsskuldsvälningen ska lämnas här i årsredovisningen. Vi ska också redovisa hur stor besparing vi nått genom att låna på privatmarknaden under 2007 och perioden 2003–2007, såväl för enskilda upplåningsformer som för upplåningen totalt. Vår ställning på sparandemarknaden ska belysas. Mer utförlig återrapportering återfinns i en särskild rapport, *Underlag till utvärdering av statsskuldsvälningen 2007*.

Statsskulden minskade med 102 miljarder

Statsskulden var 1 168 miljarder kronor i slutet av 2007. Mätt som andel av BNP var statsskulden uppskattningsvis 38 procent¹, vilket är omkring 7 procentenheter mindre än föregående år; se diagram 2 och 3.

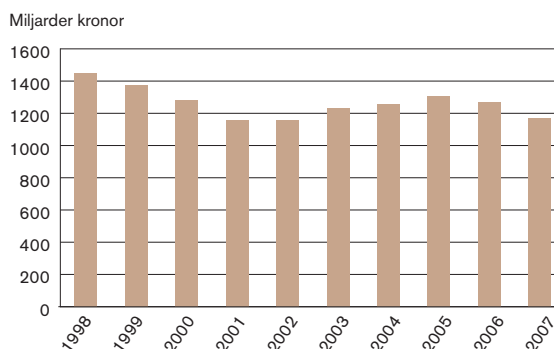
Totalt sett minskade statsskulden med 102 miljarder kronor under 2007. Budgetöverskottet bidrog till att statsskulden minskade med 103 miljarder kronor. För mer information om överskottet, se under rubriken lånebehovet på sidan 13. Att statsskulden minskade mindre än så beror på att det finns ytterligare faktorer som påverkar den. Till dessa hör omvärdering av valuta-skulden till aktuella valutakurser och förändringar i Riksgäldens kassa. De kan vara stora belopp, men under 2007 råkade de i stort sett ta ut varandra.

Diagram 2 STATSSKULDEN SOM ANDEL AV BNP

Statsskulden fortsätter att minska. Mätt som andel av BNP minskar den än snabbare, eftersom det mättet även påverkas av tillväxten i ekonomin – ju högre tillväxt, desto lägre skuldandel.

Diagram 3 STATSSKULDENS UTVECKLING

Ökad realandel och minskad valutaandel

Huvuddelen av statsskulden är finansierad med lån i nominella kronor. Genom att komplettera med real- och valutaskuld kan staten sprida sina risker. Räntekostnaderna för en skuld som utöver nominell skuld innehåller realskuld och valutaskuld blir mer stabila genom att kostnaderna i mindre grad påverkas av en enskild faktor. Reala räntor rör sig inte på samma sätt som nominella och kostnaderna för reala lån påverkas även av hur inflationen utvecklas. Räntorna i andra valutor följer inte heller samma mönster som räntorna i svenska kronor.

Vid årsskiftet var andelen realskuld 24,8 procent, vilket är nära det riktvärde på 25 procent som regeringen fastställt. Valutaskulden svarade för 16,3 procent av statsskulden. Valutaandelen närmar sig således riktvärdet 15 procent. Resten bestod av nominell kronoskuld.

Kortare löptid

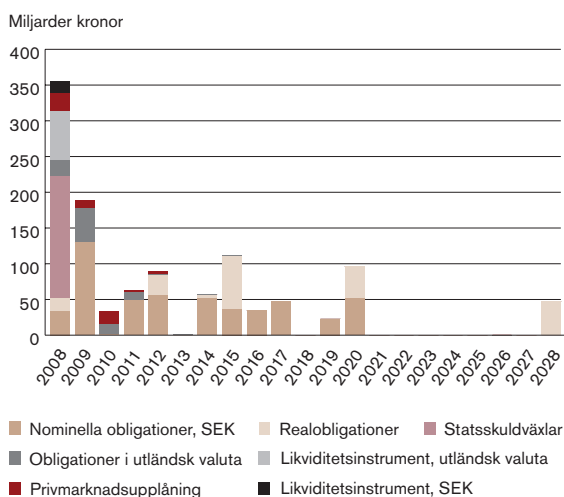
Valet av löptid är ett uttryck för en avvägning mellan förväntad kostnad och risk i statsskulden. Kort löptid ger vanligen lägre förväntad kostnad, eftersom korta räntor i allmänhet är lägre än långa. Men samtidigt är risken högre. Det beror dels på att korta räntor varierar mer, dels på att en större del av skulden måste förnyas varje år och den nya räntan är osäker. Regeringens beslut om riktvärde för löptiden grundar sig därför på en bedömning av hur stor risk staten bör ta.

¹ Beräkningen är baserad på Konjunkturinstitutets senaste prognos över BNP 2007.

Den genomsnittliga löptiden i statsskulden var 4,5 år i slutet av 2007. Det innebär att skulden var 0,4 år kortare än vid förra årsskiftet och 0,2 år kortare än riktvärdet i riktlinjerna. Det senare avspeglar att vi hade en onormalt stor kort nominell skuld just i slutet av året.

En viss genomsnittlig löptid kan uppnås på många sätt, men genom att ge ut lån som förfaller till betalning vid olika tidpunkter kan vi minska risken att vi ska behöva låna stora belopp på kort tid och då kanske till extra oförmånliga villkor. Som framgår av statsskuldens förfalloprofil i diagram 4 har staten vissa lån som förfaller först om 20 år.

Diagram 4 STATSSKULDENS FÖRFALLOPROFIL

Riksgälden tar upp lån av olika slag och med olika lång löptid. Vi får en bättre riskspridning genom att en begränsad del av skulden behöver refinansieras varje år.

Marknads- och skuldvard

Ju bättre den svenska statspappersmarknaden fungerar, desto mer är investerarna beredda att betala för de värdepapper vi säljer och desto lägre blir statens lånekostnader. Marknads- och skuldvard är därför en central del av våra ansträngningar för att sänka kostnaderna för statsskulden.

Ett viktigt inslag är att upplåningen i svenska kronor koncentreras till ett litet antal lån. Till exempel finns det som mest ett nominellt obligationslån som löper ut varje år. Varje lån blir därmed större. Det gör det lättare för investerarna att köpa och sälja statspapper, vilket minskar deras risker och gör dem beredda att betala mer för de papper vi säljer.

Vi har också en transparent och förutsägbar upplåningspolicy. Det betyder exempelvis att vi undviker att variera hur mycket av nominella obligationer och realobligationer vi erbjuder i varje auktion. Vi satsar på att informera tydligt om hur mycket vi räknar med att behöva låna och på vilket sätt lånebehovet kommer att täckas.

Det är också viktigt att Riksgälden har effektiva försäljningskanaler. Vi anlitar därför ett antal banker som återförsäljare. De har bland annat som uppgift att förmedla bud från investerare i våra statspappersauktioner. Återförsäljarna har även en viktig roll i handeln med utgivna statspapper genom att de åtar sig att köpa och sälja statspapper på andrahandsmarknaden.

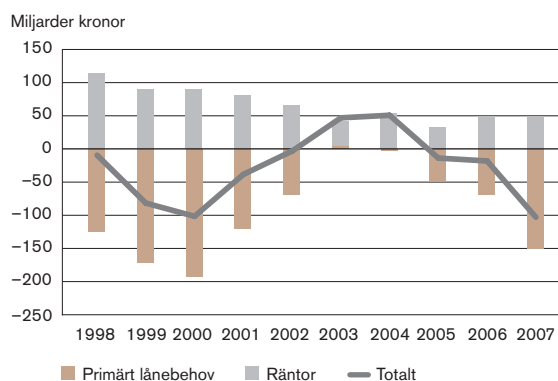
I gengäld får återförsäljarna tillgång till ett antal marknadsvårdande tjänster, till exempel kan de låna statspapper via så kallade repor. Sådana repor minskar risken för återförsäljarna, vilket gör att investerarna kan räkna med att kunna köpa och sälja stora belopp av svenska statspapper utan problem.

Riksgälden gjorde hösten 2007 en ny intervjuundersökning av hur återförsäljare och investerare ser på vårt arbete med marknads- och skuldvard och den svenska statspappersmarknaden i stort. Precis som tidigare år fick Riksgälden och den svenska statspappersmarknaden sammantaget ett mycket gott betyg.

Lånebehovet

Hur mycket Riksgälden måste låna beror på hur stora in- och utbetalningar staten har. Vi delar upp lånebehovet i två delar: nettolånebehovet och förfallande lån.

Diagram 5 STATENS NETTOLÅNEBEHOV

Ett överskott i statsbudgeten innebär i diagrammet att nettolånebehovet är negativt. Statsbudgetens överskott ökade markant under 2007. Det beror delvis på tillfälliga faktorer, men avspeglar i grunden att statsfinanserna är starka.

Tabell 3 STATENS NETTOLÅNEBEHOV

Miljarder kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Primärt lånebehov	4,3	-2,1	-46,7	-67,6	-150,3
<i>Varav</i>					
primärt saldo	-5,8	-17,1	-59,9	-97,5	-149,1
Riksgäldens nettoutlåning	10,1	15,0	13,2	29,9	-1,2
Räntor på statsskulden m.m.	42,2	52,6	32,6	49,2	47,1
<i>Varav</i>					
räntor för lån i svenska kronor	21,3	33,9	30,5	33,9	34,9
räntor för lån i utländsk valuta	17,1	13,6	12,3	9,0	9,8
realiserade valutadifferenser netto	3,9	5,1	-10,2	6,3	2,4
Statens lånebehov (netto)	46,6	50,5	-14,1	-18,4	-103,2

Ett minustecken på raden för statens lånebehov betyder att det är överskott i statsbudgeten och att vi amorterar på statsskulden.

Prognoser för lånebehovet 2007

För att planera upplåningen gör Riksgälden prognoser över statens lånebehov. De första två prognoserna för 2007 publicerades under första halvåret 2006. De avviker betydligt från utfallet. Förklaringen är huvudsakligen att de ekonomiska utsikterna då såg avsevärt sämre ut, samt att den budgetproposition som publicerades i november 2006 innebar stora förändringar.

Bland annat aviserade regeringen att den planerar att sälja tillgångar för 50 miljarder kronor per år under mandatperioden. Storleken och tidpunkten för dessa försäljningar är mycket svåra att prognostisera. Inte ens de som ska fatta beslut om försäljningarna vet när de kommer att ske. I brist på annan information valde vi att inte avvika från regeringens bedömning, utan hade med 50 miljarder kronor i försäljningsinkomster i samtliga prognoser.

Försäljningarna under 2007 stannade vid 18 miljarder kronor. Om man bortser från försäljningsinkomster så var de prognoser vi publicerade under 2007 relativt nära utfallet. Vi har således haft en någorlunda korrekt totalbild av de normala faktorer som påverkat statens lånebehov.

Utmärkande för 2007 var annars att lånebehovet varierade betydligt mer mellan månaderna än tidigare. Det innebar att avvikelserna mot våra månadsprognoser blev större än normalt.

Den viktigaste orsaken var att några myndigheter började göra repor som del av sin tillgångsförvaltning. Det innebär att de lånar ut statspapper på kort tid och får in pengar. Pengarna sätts in på konto i

Riksgälden när reporna ingås, för att sedan tas ut när reporna stängs. Denna verksamhet påverkade lånebehovet för enskilda månader och försvårade därmed prognosarbetet och likviditetshanteringen. Reporna påverkade däremot inte lånebehovet för helåret, eftersom myndigheterna stängde sina repor över årsskiftet.

Nedan redogör vi kort för de tre prognoser som vi publicerade under 2007.

Februari: 112 miljarder i överskott

I februari 2007 höjde vi årsprognosen för överskottet med 30 miljarder kronor till 112 miljarder kronor. Den huvudsakliga förklaringen var kraftigt ökande skatteinkomster till följd av en starkare konjunktur med förbättrad arbetsmarknad och stigande privat konsumtion.

Juni: 138 miljarder i överskott

I juni 2007 höjde vi prognosen ytterligare till 138 miljarder kronor. Det berodde på högre skatteinkomster, högre utdelningar på statens aktier och en lägre medlemsavgift till EU.

Oktober: 135 miljarder i överskott

I oktober lämnade vi prognosen i det närmaste oförändrad. Den marginella förändring som ändå gjordes berodde på något större räntebetalningar på statsskulden. Prognosen innehöll 32 miljarder kronor i försäljningsinkomster, utöver de 18 miljarder som staten fick in via försäljning av aktier i TeliaSonera. Om man bortser från dessa 32 miljarder kronor så var prognosen alltså helt i linje med utfallet på 103 miljarder.

Nettolånebehovet är spegelbilden av statsbudgetens saldo. Är det underskott i statsbudgeten lånar vi och statsskulden ökar. Är det överskott amorterar vi på statsskulden; se tabell 3.

Den andra delen av lånebehovet hänger samman med tidigare upptagna lån. När ett gammalt lån löper ut måste pengar betalas tillbaka. Det finansierar vi genom att ta nya lån. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas bruttolånebehovet.

Stort överskott i statsbudgeten

Statens budget gav ett överskott på 103 miljarder kronor under 2007, det största någonsin. Överskottet var därmed 85 miljarder större än 2006; se diagram 5. Förändringen mellan åren påverkas av några tillfälliga faktorer, men är ändå ett uttryck för att statsfinanserna förbättrades markant jämfört med 2006.

Den starka konjunkturen fortsatte att påverka statsfinanserna positivt. Ökad sysselsättning och ökad konsumtion innebar att skatteinkomsterna fortsatte att stiga. Skattesänkningar innebar dock att ökningstakten blev lägre än under 2006.

Under våren sålde staten en del av sitt aktieinnehav i TeliaSonera. Detta gav 18 miljarder kronor till statskassan. Utdelningarna på statens aktier var 34 miljarder kronor, en ökning med 12 miljarder kronor jämfört med 2006.

Högkonjunkturen påverkade även statens utgifter, som ökade betydligt mindre än 2006. Framför allt minskade utgifterna för arbetslöshet och ohälsa.

Nettoutlåningen till statliga myndigheter och bolag minskade med 1 miljard kronor, vilket kan jämföras med en ökning på 30 miljarder kronor 2006. Den stora skillnaden beror till största del på att nettoutlåningen påverkades av att utbetalningen av premiepensionsmedel flyttades över årsskiftet, vilket gav en engångseffekt på 25 miljarder kronor under 2006.

Räntebetalningarna uppgick till 47 miljarder kronor. Jämfört med 2006 är det en minskning med 2 miljarder kronor. För kommentarer till räntebetalningarna, se sidan 7.

Upplåningen under 2007

Det stora överskottet i statens budget, och förväntningarna om att skulden ska fortsätta att minska de kommande åren, satte sin prägel på upplåningen under 2007.

Riksgäldens upplåning styrs i princip av två faktorer. Den första och självklara är att de lån vi ger ut måste täcka bruttolånebehovet. Den andra faktorn är att statsskulden – summan av nya och gamla lån – ska överensstämma med regeringens riktlinjer för statsskuldens sammansättning och löptid, justerat för eventuella avvikelser som Riksgälden beslutat.

Med en krympande skuld ställs Riksgälden inför krav på prioriteringar mellan de olika låneinstrumenten. Hur upplåningen under 2007 fördelades mellan nominell kronskuld, realskuld och valutaskuld framgår av tabell 4. I de följande avsnitten redogör vi för bakomliggande beslut och avvägningar.

Tabell 4 STATENS UPPLÅNING

Miljarder kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Nettolånebehov¹	47	51	-14	-18	-103
Förändring av kassabehållning och privatmarknad ²	15	-10	28	-39	-36
Förfall, uppköp m.m.	43	44	56	71	79
Statsobligationer	12	21	16	36	62
Valutalån	31	22	40	35	17
Summa	102	84	66	13	-59
Statsskuldväxelupplåning, netto³	-31	-35	-27	-78	-110
Obligationsupplåning, brutto	134	119	93	91	51
Obligationer i utländsk valuta	11	10	25	20	5
Realobligationer	18	18	12	7	5
Nominella statsobligationer	105	91	56	64	41
Finansiering	102	84	66	13	-59

¹ Ett minustecken på raden för statens lånebehov betyder att det är överskott i statsbudgeten och att vi amorterar på statsskulden.

² Förändring av likviditetshanteringsinstrument och privatmarknadslån netto.

³ Netto av emissioner (exklusive byten) och förfall under kalenderåret.

Mindre volymer i auktioner av obligationer och växlar

Nominella lån är statens viktigaste finansieringskälla. Merparten av den nominella upplåningen sker i statsobligationer och statsskuldväxlar. Till nominella lån räknas även de instrument med kort löptid till exempel repor, dagslån och likviditetsväxlar som används i likviditetshanteringen för att möta svängningar i statens kassaflöden. Riktvärdet för löptiden i den nominella kronskulden var 3,5 år, samma som 2006.

Statsobligationer

Riksgälden lånade 41 miljarder kronor i nominella statsobligationer under 2007, mot 64 miljarder kronor 2006. Det stora budgetöverskottet gjorde att vi minskade emissionsvolymen. Vid årets början var volymen 2,5 miljarder kronor per auktion, men under andra halvåret erbjöd vi endast 1,5 miljarder. Riksgälden ger i första hand ut obligationer med två, fem och tio års löptid. För att undvika att de enskilda lånen blir så små att de är svåra att köpa och sälja på marknaden beslutade vi att framöver ge ut ett nytt lån med tio år till förfall var artonde månad i stället för som tidigare var tolfte.

Riksgälden gör en kvalitativ utvärdering av upplåningen i nominella obligationer, eftersom det saknas kvantitativa måttstockar. Vi bedömer att upplåningen fungerade väl under året. I samtliga auktioner var buden större än den volym vi ville sälja, vilket visar på hög efterfrågan. Samtidigt är det svårt att urskilja hur vårt agerande påverkar efterfrågan. Våra årliga enkäter till återförsäljare och investerare ger dock den svenska nominella obligationsmarknaden ett gott betyg. (Se avsnittet om marknads- och skuldvard ovan.)

Statsskuldväxlar och ränteswappar

Finansieringen via statsskuldväxlar, kortfristiga statspapper med som längst 18 månaders löptid, minskade jämfört med föregående år. Det beror dels på överskottet, dels på att den genomsnittliga löptiden i den nominella skulden låg under sitt riktvärde vid början av året. Genom att ge ut en mindre volym statsskuldväxlar kunde vi höja den genomsnittliga löptiden.

Riksgälden säljer statsskuldväxlar via auktioner på samma sätt som nominella obligationer. Vi använder växlar för att parera svängningar i statens lånebehov över året. Både auktionsvolymer och den utestående stocken varierar därför betydligt mer än för obligationer.

Ett alternativ till att ge ut statsskuldväxlar är att med hjälp av så kallade ränteswappar ingå avtal som gör att vi byter bort den fasta räntan på en lång obligation och

i stället betalar rörlig ränta. Vi ger alltså ut mer långa obligationer än vi annars skulle ha gjort, vilket gör att obligationsmarknaden fungerar bättre. Vi utnyttjar på så sätt vår relativa styrka som låntagare i långa löptider, och kan sänka kostnaden för upplåningen. Under 2007 skapade vi kort upplåning för 19 miljarder kronor med ränteswappar.

Från årsskiftet 2007/2008 lade Riksgälden om växelupplåningen. Det kommer framöver endast att finnas fyra olika utestående löptider och de längsta växlarna kommer att ha sex månaders löptid. Tidigare har vi haft minst sex olika växellöptider upp till tolv månader. Även detta är en anpassning till att statsskulden minskar. Det är också ett uttryck för att vi prioriterar obligationsmarknaden. Genom att vi använder ränteswappar kan vi hålla den genomsnittliga löptiden på samma nivå trots att vi minskar växelupplåningen.

Likviditetshantering

Under 2007 hade vi ett kassaunderskott på cirka 75 procent av årets bankdagar. Behovet att låna varierar kraftigt både mellan månader och under en månad beroende på mönstret i statens in- och utbetalningar. Vissa dagar kan underskottet vara 50 miljarder kronor eller mer. Andra dagar är inbetalningarna större än utbetalningarna, vilket ger ett överskott i kassan.

Alla kronbetalningar samlas på statens centralkonto i Riksbanken. Oavsett om statens betalningar resulterar i ett över- eller underskott ser vi till att saldot på kontot i Riksbanken är noll vid slutet av varje dag. Det sker genom den dagliga likviditetshanteringen. Ett underskott finansieras i första hand med likviditetsväxlar. Resten täcks med dagslån och korta repor. Överskott placeras på motsvarande sätt hos banker och andra aktörer i dagslånemarknaden.

En repa innebär att Riksgälden säljer ett statspapper med avtal om att köpa tillbaka det efter ett visst antal dagar. Det är alltså en form av kortfristig upplåning även om det underliggande värdepapperet kan ha lång löptid. Repor är ofta billigare för Riksgälden än annan kort upplåning, eftersom vissa aktörer har behov av att låna statspapper och är beredda att betala lite extra för att få tag på dem. Den extra kostnaden består i att de lånar ut pengar till staten till en ränta som ligger under den korta marknadsräntan.

Återförsäljarna får göra repor med Riksgälden oavsett vårt likviditetsbehov. Från sensommaren ökade efterfrågan på sådana marknadsvårdande repor drastiskt. Det avspeglade den kreditor som präglade den inter-

nationella räntemarknaden under andra halvåret 2007. Många investerare ville ha instrument med högsta möjliga kreditvärdighet. De var dessutom angelägna att göra korta placeringar, eftersom de var osäkra på sin egen finansiering. En lösning var att placera i statspapper som de lånade från en dag till nästa. Eftersom utbudet på den vanliga repomarknaden är begränsat, vände sig många till Riksgälden. Vi erbjuder obegränsade volymer, men till räntevillkor som är oförmånliga i ett normalt marknadsläge.

För Riksgälden kan en marknadsvårdande repa innebära att vi lånar mer pengar än planerat om den görs när vi har små lånebehov eller ett likviditetsöverskott. Vi kan placera pengarna till högre ränta än vi betalar, men när volymerna blir stora påverkas ändå vår likviditetshandling negativt. Vi har heller inte som uppgift att förvalta ett stort kassaöverskott. Långsiktigt är det alltså inte ändamålsenligt för oss att få in stora belopp via marknadsvårdande repor. Men under den här perioden med stor osäkerhet i räntemarknaden bidrog våra repor till att stabilisera statspappersräntorna och till att handeln fungerade bättre än den annars hade gjort.

Under senare delen av året minskade repovolymer, delvis till följd av att fler aktörer med stora innehav av statspapper började låna ut dessa via repor. Riksgälden kommer under 2008 ändå att se över villkoren för de marknadsvårdande reporna för att säkerställa att de fungerar på ett mer ändamålsenligt sätt. I ett första steg beslutade vi i december att från den 1 april 2008 öka skillnaden mellan den ränta vi betalar dem som lånar pengar till staten via marknadsvårdande repor och Riksbankens reporänta med 0,10 procentenheter. Det blir därmed mindre förmånligt att göra repor med Riksgälden.

Små emissioner av reallån

Riksgälden gav under 2007 ut realobligationer för 5 miljarder kronor. Det var mindre än 2006. Anledningen till att vi fortsatte att ge ut realobligationer trots det stora överskottet är att det måste finnas en viss emissionsverksamhet för att marknaden ska fungera som finansieringskälla även på längre sikt. Dessutom finns det få reallån. Det är därför endast vissa år som lån förfaller och ska betalas tillbaka medan emissionerna måste vara jämnare fördelade över tiden.

Reala lån kännetecknas av att de har ett inbyggt skydd mot inflation. Investeraren får dels en fast (real) ränta, dels en ersättning som motsvarar inflationstakten under lånets löptid. I ett nominellt lån är den ränta staten betalar fixerad i och med att lånet har getts ut.

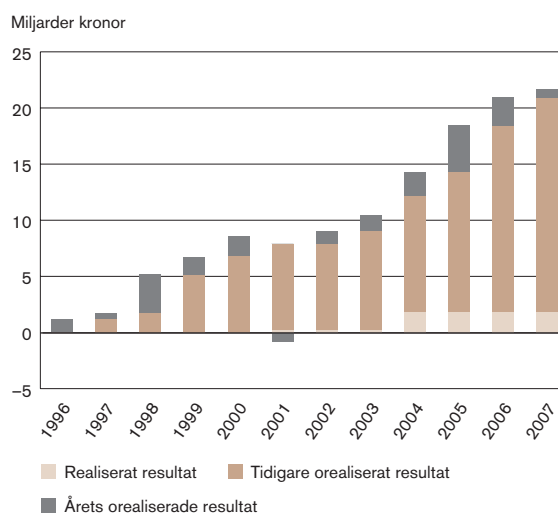
Emissioner av realobligationer sköts enligt samma principer som nominella obligationer, det vill säga att de säljs via auktioner. Det finns dock färre aktörer på realmarknaden, vilket gör att efterfrågan är svårare att förutse.

Även om huvudsyftet med realskulden är riskspridning kan det vara intressant att studera hur realupplåningen påverkat statens kostnader fram till nu. Ackumulerat sedan 1996 uppgår den uppskattade besparingen av att ge ut reala lån till ungefär 22 miljarder kronor; se diagram 6. Jämförelsen görs mot vad det hade kostat staten att ge ut nominella obligationer med samma löptid. Förklaringen till den stora besparingen är att inflationen varit avsevärt lägre än väntat. Den inflationskompensation som staten betalat till dem som har reallån har därför varit låg.

Nyckeltalet för jämförelser av detta slag kallas break even-inflation. Den definieras som skillnaden mellan den reala räntan vid emissionstidpunkten och räntan vid samma tidpunkt på en nominell obligation med motsvarande löptid. Ju högre break even-inflation, desto mer utrymme finns det för inflationen att stiga utan att det reala lånet blir ett dyrare alternativ.

Den genomsnittliga break even-nivån i emissionerna under 2007 var 2,21 procent. Det är betydligt högre än föregående år, då den låg på 1,89 procent. Huruvida dessa lån kommer att ge lägre kostnader kommer att avgöras av om inflationstakten under lånens löptid i genomsnitt ligger under eller över den nivån.

Diagram 6 KALKYLMÄSSIGT RESULTAT

Det kalkylmässiga resultatet ökade med 0,8 miljarder kronor jämfört med 2006.

Valutaskulden amorterades med 42 miljarder kronor

Riksgälden skapade under 2007 en valutaskuld för motsvarande 20 miljarder kronor. Valutaskuld för 62 miljarder kronor betalades tillbaka, vilket innebär att vi amorterade 42 miljarder på valutaskulden. Skillnaden mot riktvärdet i regeringens riktlinjer, 40 miljarder, beror på att valutakursrörelser gör att Riksgälden inte exakt kan styra amorteringsbeloppet räknat i kronor.

Valutaskulden styrs av ett riktmärke som anger hur fördelningen mellan ingående valutor ska vara och vilken löptid den ska ha. Valutafördelningen framgår av diagram 7.

Diagram 7 VALUTASKULDENS SAMMANSÄTTNING

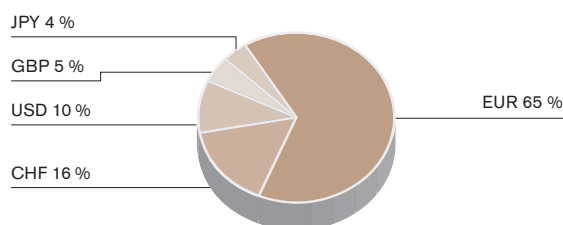
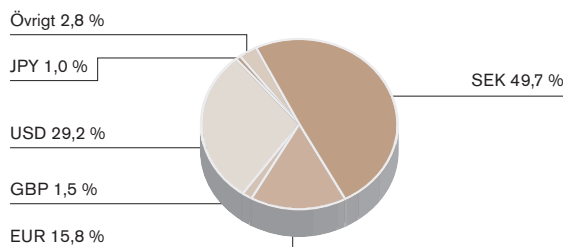

Diagram 8 FINANSIERING AV VALUTASKULDEN

Vi finansierar inte valutaskulden enligt riktmärket. Riksgälden strävar i stället efter att låna så billigt som möjligt och använder sedan derivat för att få en valutaskuld med sammansättning och löptid som stämmer överens med riktmärket. Omkring hälften av valutaskulden är exempelvis finansierad i kronor som sedan omvandlas till åtaganden i valuta med valutaswappar; se diagram 8.

Under 2007 skapade vi två tredjedelar av den nya långfristiga valutaskulden med obligationslån och resten med valutaswappar. Obligationer i utländsk valuta gav en ränta som i genomsnitt låg 30 räntepunkter under den standardiserade bankräntan för dollar (USD libor).

Valutaswapparna kostade i genomsnitt 54 räntepunkter under USD libor.

Riktvärdet för valutaskuldens löptid sänktes från början av 2007 till 1,5 månader. Under 2006 var riktvärdet 2,1 år. Den markanta sänkningen motiverades av att Riksgäldens analyser i riktlinjeförslaget inför 2007 pekade på att det var möjligt att sänka den förväntade kostnaden genom att korta löptiden i valutaskulden utan att mer än marginellt öka risken.

Det var även enkelt att genomföra förkortningen. Valutaskulden hanteras på ett sådant sätt att räntorna på alla instrument sätts om var tredje månad. Tidigare kompletterade vi med instrument som förlängde den genomsnittliga löptiden. Genom att helt enkelt sluta med dessa transaktioner fick vi en valutaskuld som har en genomsnittlig löptid på ett halvt kvartal. Förkortningen sänker således transaktionskostnaderna för statsskulden.

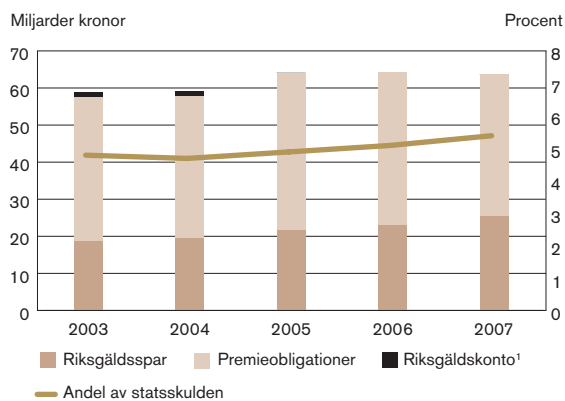
Privatmarknadsupplåning

Upplåningen på privatmarknaden riktar sig till privatpersoner, mindre företag och organisationer. Den sista december 2007 var 64 miljarder kronor, eller 5,4 procent av statsskulden, upplånad på privatmarknaden; se diagram 9.

Våra sparprodukter

Riksgälden säljer två produkter som är anpassade för privatmarknaden: premieobligationer och Riksgäldsspar. Dessutom säljer vi statspapper till privatmarknadskunder via vår webbplats.

Diagram 9 PRIVATMARKNADSUPPLÅNING, TOTALT OCH SOM ANDEL AV STATSSKULDEN

¹ Riksgäldskonto är en gammal sparform som avvecklades under 2005.

Premieobligationer – sparande med vinstchans

Premieobligationer är den största av Riksgäldens sparprodukter med sammanlagt 500 000 kunder.

Vi sålde två nya premielån under 2007, ett i april och ett i oktober. Den sammanlagda nyförsäljningen blev 9,1 miljarder kronor. Ovanligt stora förfall under året gjorde att den utestående stocken av premieobligationer minskade med 3,0 miljarder kronor till 38,2 miljarder kronor.

Riksgäldsspar – ökat intresse för kontospårande

Tillbakagången på aktiemarknaden och stigande räntor gjorde att insättningarna ökade kraftigt jämfört med 2006. Ökningen gäller enbart konton med rörlig ränta, som nu står för 70 procent av den totala volymen i Riksgäldsspar. Sammanlagt ökade Riksgäldsspar med 2,3 miljarder kronor under året och den sista december var den utestående volymen 25,4 miljarder kronor. Vid årsskiftet hade Riksgäldsspar 145 000 kunder.

Räntan på Riksgäldsspar med rörlig ränta steg från 2,75 till 3,75 procent under året, till följd av Riksbankens höjningar av reporäntan.

Internetförsäljning av statspapper

Intresset för att köpa statspapper via vår webbplats ökade. Vi sålde statspapper för 1,4 miljarder kronor och fick 900 nya statspapperskunder under 2007. Det motsvarar en försäljningsökning med 50 procent och en ökning av antalet nya kunder med 90 procent.

Intresset är störst för korta löptider. Under 2007 såväl som under 2006 stod statsskuldväxlar (med löptider på mellan 2 och 12 månader) för 98 procent av försäljningen.

Kostnaden för Internetförsäljningen var 4 miljoner kronor under 2007, en minskning med 1 miljon kronor jämfört med 2006. Statspapper säljs till privatmarknadskunder utan marginal. Vi har därför inga intäkter för Internetförsäljningen av statspapper.

Riksgäldens roll på sparmarknaden

Riksgäldens andel av sparmarknaden påverkas både av vår egen försäljning och av hur marknaden i stort utvecklas. Under 2007 skedde en kraftig ökning av den totala räntesparmarknaden, framför allt till följd av tillbakagången på aktiemarknaden. Vi förmådde inte hålla jämna steg med sparmarknadens expansion och vår andel minskade med 0,9 procent till 5,6 procent.²

² Riksgäldens privatmarknadsupplåning per 2007-12-31, den totala sparmarknaden per 2007-09-30.

Marknadsföring

Marknadsföringen under året kopplades till ledordet trygghet. Vår reklam uppmärksammades med flera utmärkelser. Vi fick guld och silver i kategorin "Effekt, business to consumer" i Postens tävling Guldlådan, samt guld i kategorin "Analyspriset" i tävlingen Guldynckeln, som organiseras av SWEDMA, en intresseorganisation för direktmarknadsföring.

Ny webbplats en bättre säljkanal

Webben har stor betydelse för privatmarknadsupplåningen eftersom den är en av våra viktigaste försäljningskanaler. Vår nya webbplats har gjort det lättare för kunderna både att hitta information och att göra bokningar. För Riksgäldsspar ökade andelen bokningar via webben från 33 procent till 40 procent efter det att den nya webbplatsen togs i bruk, jämfört med motsvarande period 2006.

Resultat privatmarknadsupplåning

Upplåningen på privatmarknaden minskade kostnaderna med 171 miljoner kronor jämfört med upplåning på kapitalmarknaden under 2007. För femårsperioden 2003–2007 blev den samlade kostnadsbesparingen 826 miljoner kronor.

Tabell 5 BESPARING PRIVATMARKNADSUPPLÅNING¹

Miljoner kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Premieobligationer	240	110	98	150	149
Riksgäldsspar	20	6	10	27	23
Riksgäldskonto	–	–4	–2	–	–
Summa besparing	260	112	106	177	171

¹ Statspapper ligger utanför kostnadsbesparingen, eftersom vi betalar samma ränta till privatpersoner som till institutionella placerare.

Resultatet visar hur mycket mer motsvarande upplåning skulle ha kostat på den institutionella räntemarknaden. Intäkterna mäts som en räntemarginal mot motsvarande löptider på penning- och obligationsmarknaden. Kostnaderna är de faktiska kostnaderna för upplåning på privatmarknaden.

Resultatet försämrades med 6 miljoner kronor jämfört med 2006; se tabell 5. Resultatet för premieobligationer ligger helt i linje med föregående års resultat.

För Riksgäldsspar försämrades resultatet med 4 miljoner kronor jämfört med 2006. Ett avbrutet projekt för ett nytt systemstöd för Riksgäldsspar ledde till att kostnader för 10 miljoner kronor som annars skulle ha periodiserats realiserades under 2007. Projektet avbröts på grund av att tester visade att systemet inte var

tillräckligt stabilt. De fasta, obligationsliknande konton som finns inom Riksgäldsspar avviker från den gängse formen av sparkonton som finns på marknaden. Därför krävs det stora anpassningar för att ett standardsystem ska fungera för Riksgäldsspar.

Merkostnaderna för systemprojektet motverkades av minskade kostnader för kursförluster jämfört med tidigare år. Anledningen är att räntan steg, vilket resulterade i lägre kostnader för förtidsinlösen. Resultatet förbättrades av att den utestående stocken är större, vilket gav en större intjäningsbas.

Vinst i den aktiva förvaltningen 2003–2007

Sammanlagt under åren 2003–2007 gav den aktiva förvaltningen en vinst på 803 miljoner kronor. Under den perioden har både ränte- och valutapositioner gett vinst. En vinst i den aktiva förvaltningen minskar statens räntekostnader med samma belopp. Den aktiva förvaltningen i utländsk valuta gav en förlust på 238 miljoner kronor under 2007; se tabell 6. Förlusten kommer från räntepositioner medan valutapositioner gav en liten vinst.

Riksgälden har möjlighet att ta ränte- och valutapositioner i utländsk valuta för att sänka statens kostnader utan att ta för stora risker. En position innebär att vi med hjälp av derivatinstrument ökar eller minskar exponeringen i en viss tillgång utifrån hur vi tror att värdet på denna tillgång kommer att utvecklas. Om vi exempelvis räknar med att dollarns värde gentemot euron ska minska, ser vi till att få en skuld i dollar och en motsvarande fordran i euro. Om dollarn sedan faller mot euron, kan vi sälja vår eurofordran och betala tillbaka dollarlånet. Mellanskillnaden är vinsten på positionen. Om dollarn i stället skulle stiga, kan vi bli tvungna att ta en förlust.

Riksgälden anlitar också ett antal externa förvaltare som arbetar med samma uppdrag, men med endast en mindre del av mandatet (omkring 20 procent). Syftet med extern förvaltning är dels att få in extern expertis och erfarenhet för att ytterligare sänka kostnaderna, dels att få en måttstock gentemot vilken vi kan utvärdera vår egen förvaltning. Aktiv förvaltning är ett normalt inslag i den privata sektorn, men är ovanligt bland statliga skuldförvaltare.

Under 2007 gav vår egen förvaltning i det närmaste samma resultat som genomsnittet för de externa förvaltare. Även de gjorde alltså förlust. Spridningen

mellan de olika förvaltare var stor, men bara en av dem nådde upp till målet om en vinst på 0,25 procent. Under perioden 2003–2007 hade Riksgälden ett bättre genomsnittresultat än de aktiva förvaltare. (För att det ska gå att jämföra oss och de externa förvaltare, trots att vi har ett större riskmandat, räknas resultaten om till procent av en referensportfölj på totalt 200 miljarder kronor.)

Tabell 6 RESULTAT AV AKTIV FÖRVALTNING

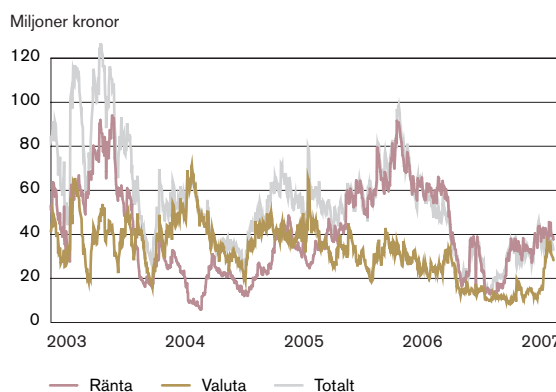
	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Resultat i miljoner kronor</i>					
Total förvaltning	937	195	-430	339	-238
Riksgälden	880	164	-426	348	-203
<i>Varav:</i>					
Räntepositioner	224	-18	187	367	-241
Valutapositioner	656	182	-613	-19	38
Externa förvaltare	57	31	-4	-9	-35
<i>Resultat i procent av förvaltad belopp</i>					
Riksgälden	0,52	0,11	-0,25	0,21	-0,12
Externa förvaltare	0,14	0,09	-0,01	-0,03	-0,11

Minskat risktagande

Positionstagandet styrs av ett regelverk som begränsar de risker Riksgälden kan ta. Inför 2007 beslutade regeringen att ge oss ett totalt riskmandat på 600 miljoner kronor i termer av vad som kallas daglig Value-at-Risk (VaR). Det innebär att vi får ta positioner som (baserat på angivna ekonomiska och statistiska antaganden) med en viss sannolikhet som mest kan minska i värde med 600 miljoner kronor på en dag.

Riksgäldens styrelse beslutade att ge den löpande aktiva förvaltningen ett riskmandat på 220 miljoner kronor. Det är samma mandat som tidigare år. Resten av riskmandatet reserverades för eventuella stora strategiska positioner, men under 2007 tog vi inga sådana.

Diagram 10 VALUE AT RISK

Hela resultatet kommer alltså från den löpande aktiva förvaltningen.

Riksgälden tog positioner som gav ett genomsnittligt VaR-värde på 29 miljoner kronor under 2007. Vi utnyttjade alltså en relativt liten del av det totala riskmandatet. Det avspeglar att 2007 var ett år då det var svårt att hitta positioner som framstod som gynnsamma.

Måluppfyllelse

Att exakt utvärdera om målet att låna till lägsta möjliga långsiktiga kostnad utan att ta för stora risker uppnåddes är inte möjligt. De beslut som är viktigast för kostnader och risk fattas av regeringen i riktlinjerna för statsskuldsförvaltningen. Det finns inga entydiga måttstockar för att utvärdera riktlinjebesluten. I stället handlar utvärderingen om att ta ställning till om beslutet sammantaget framstår som rimliga och väl avvägda med hänsyn till målet och den information som fanns när beslutet fattades. Styrsystemet för statsskuldsförvaltningen bygger på att riksdagen varje år gör en sådan bedömning.

Förslaget till riktlinjer utgår från vår bedömning av hur skulden bör hanteras för att nå målet. Sedan systemet med årliga riktlinjer infördes 1998 har regeringen i allt väsentligt följt våra förslag. Riksdagen har hittills funnit att regeringens riktlinjer varit förenliga med målet. Eftersom det är riksdagen som satt upp och tolkar målet, talar detta för att Riksgäldens arbete med riktlinjeförslagen gett ett viktigt bidrag till att uppnå det övergripande målet för statsskuldsförvaltningen.

Vi bedömer att vi även uppnådde de övriga målen för statsskuldsförvaltningen i regleringsbrev och riktlinjebeslut. Vi vill särskilt peka på följande:

- Vi amorterade skulden i utländsk valuta med 42 miljarder kronor. Valutaandelen i statsskulden minskade till 16,3 procent, men är alltså högre än det långsiktiga riktvärdet i regeringens riktlinjer.
- Andelen real skuld ökade till 24,8 procent av statsskulden och är därmed nära riktvärdet i regeringens riktlinjer.
- Upplåning på privatmarknaden gav ett överskott på 171 miljoner kronor under 2007. För perioden 2003–2007 var vinsten 826 miljoner kronor.
- Den aktiva förvaltningen i utländsk valuta gav en förlust på 238 miljoner kronor under 2007. För perioden 2003–2007 var resultatet en vinst på 803 miljoner kronor.

Till dessa mätbara resultat ska läggas att Riksgälden fattade väsentliga beslut om bland annat växelupplåningen och den nominella obligationsupplåningen för att förbereda statsskuldsförvaltningen för en fortsatt minskande skuld. Dessa beslut är led i vår marknads- och skuldvard, som långsiktigt bidrar till att den svenska statspappersmarknaden kan fungera väl, även i ett läge där skulden minskar. En bra statspappersmarknad ger staten låga lånekostnader. Det bidrar också till att minska riskerna genom att väl fungerande marknader finns att tillgå om statens behov av att låna oväntat skulle öka.

Statens internbank har fått en allt större roll och fler arbetsuppgifter de senaste åren. Arbetet har effektiviserats både hos oss och myndigheterna genom olika e-tjänster som tagit bort det mesta av pappersflödet mellan myndigheterna och Riksgälden.

Statens internbank

Statliga myndigheter, affärsverk och vissa bolag placerar och lånar pengar hos Riksgälden. Det sker på marknadsmässiga villkor. Vi ansvarar även för det statliga betalningssystemet. Det ska ge möjligheter till effektiva och säkra betalningar och bidra till en god kassahållning i staten. Under- och överskott i myndigheternas ut- och inbetalningar via betalningssystemet ligger till grund för vår upplåning.

Viktiga händelser 2007

- De nya ramavtalen för betalningstjänster minskade statens kostnader.
- Servicen till myndigheterna förbättrades genom bland annat nya funktioner och ett nytt användargränssnitt i vårt affärssystem.
- Vi föreslog i en rapport till regeringen en förenklad tillämpning av modellerna för lån till anläggningstillgångar och räntekonto med kredit.

Mål

Riksgälden ska

- sätta marknadsmässiga villkor på lån och placeringar till statliga myndigheter och vissa bolag; villkoren ska grundas på våra upplåningskostnader
- förvalta och utveckla det statliga betalningssystemet så att det möjliggör effektiva betalningar, håller en hög säkerhet, är anpassat till statens redovisningssystem, tillgodoser statens informationsbehov och är konkurrensneutralt; ingen bank får gynnas framför någon annan
- utforma likviditetsstyrningen i staten så att räntekostnaderna långsiktigt minimeras
- ge myndigheterna god service.

Återrapporteringskrav

Riksgälden ska redovisa

- ändringar i tillämpning av principerna för räntesättning
- gjorda förbättringar i kvalitativa och, om möjligt, i kvantitativa termer
- kundernas uppfattning om kvalitet och service
- större steg i utvecklingsarbetet och viktigare förslag till strukturella åtgärder samt en analys av åtgärdernas effekter
- aktuella ramar till myndigheter, affärsverk och statliga bolag två gånger per år.

Fortsatt utvecklingsarbete

Under 2007 fortsatte arbetet med att utveckla statens interna finansfunktion, bland annat genom nya ramavtal för betalningar, fler e-tjänster och förslag på förenklingar av räntekontomodellen.

Nya ramavtal sänker kostnaden

Nya ramavtal för statliga betalningar började gälla den 1 april 2007. Ramavtalsbankerna är som tidigare Nordea, SEB och Swedbank. I de nya avtalen är ersättningsnivån till bankerna cirka 30 procent lägre än i de tidigare avtalen.

I ramavtalen finns ett baspaket med de vanligaste tjänsterna för mindre myndigheter. De fyra största myndigheterna – Försäkringskassan, Skatteverket, Centrala studiestödsnämnden (CSN) och Vägverket – har betalningsflöden där antalet betalningar är fler än en miljon per tjänst. Dessa myndigheter förhandlade fram egna priser för sina tjänster i en så kallad andra konkurrensutsättning.

Myndigheterna avropade under våren banktjänster enligt de nya avtalen. Myndigheternas anpassning till de nya avtalen och byten av betalningsförmedlare under våren 2007 gjordes enligt vår mening snabbt och utan större bekymmer.

Fortsatt utveckling av IT-stöd för myndigheter

Internbankens tjänster och information om myndigheternas lån, placeringar och betalningar i SIBWebb breddades och utvecklades under året. Information och bekräftelser av fakturor/avier, engagemangsbeked, kontoutdrag med mera tar myndigheterna nu själva ut, i stället för att vi skickar underlaget via post. Utvecklingen har lett till snabbare information och minskat pappersflödet mellan myndigheterna och Riksgälden. Samtliga myndigheter har anslutit sig till SIBWebb.

Myndigheterna kan nu också genom SIBWebb utföra omföringar, in- och utbetalningar och vissa korrigerings-tjänster mellan räntebärande flöde och inte räntebärande flöde.

Webbplatsen har dessutom blivit den viktigaste informationskanalen för internbankens nyheter, kalenderuppgifter och utskick av Internbanksnytt till myndigheterna.

Räntekontoutredningen

Riksgälden utvärderade på regeringens uppdrag tillsammans med Ekonomistyrningsverket (ESV) modellen med lån till anläggningstillgångar som används i myndigheters egen verksamhet och modellen för räntekonto med kredit. Riksgälden och ESV avrapporterade uppdraget den 15 december 2007.

I rapporten lämnades förslag till regeringen för att förenkla tillämpningen och hanteringen av räntekontomodellen. Bland annat föreslogs att myndigheter med betalningar i både räntebärande och inte räntebärande flöden ska kunna få tillstånd att använda endast ett betalningsflöde. Ett annat förslag var att ge Riksgälden rätt att i samråd med ESV pröva om anslagsmedel ska överföras till en myndighets räntekonto på annat sätt än i jämna tolfte delar den 25:e varje månad.

Lånemodellen kan förenklas genom att en myndighet får delfinansiera en investering av en anläggningstillgång med externa bidrag. Om ett bidrag betalas av en myndighet till en annan från ett anslag vars ändamål är att finansiera anskaffning av anläggningstillgång ska den mottagande myndigheten inte lånefinansiera anskaffningen.

Ännu lägre kostnader för statens betalningar

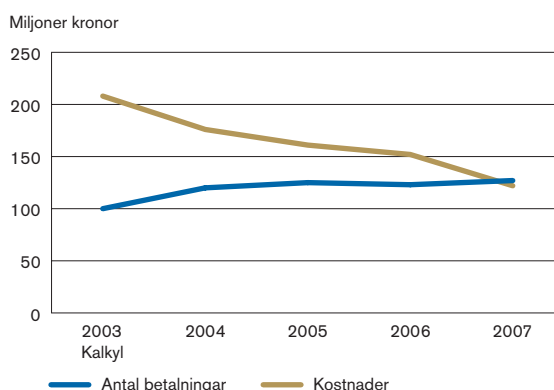
Kostnaderna för de statliga betalningarna fortsatte att minska, främst genom lägre priser i de nya ramavtalen och ökad användning av elektroniska betalningstjänster.

Minskade kostnader

Under 2007 gjordes 127 miljoner betalningar till en kostnad av 122 miljoner kronor. Kostnaden minskade med 30 miljoner kronor, eller 20 procent, jämfört med 2006.

Kostnaden för en betalning var i genomsnitt 0,95 kronor. Det är första året som den genomsnittliga kostnaden för en betalning understiger 1 krona. Minskningen beror på de nya ramavtalen för statens betalningar som började gälla den 1 april.

Diagram 11 STATLIGA BETALNINGAR OCH KOSTNADER

Kostnaderna har nästan halverats på 5 år, trots att antalet betalningar ökat.

Kostnaderna för vissa elektroniska tjänster, bland annat optiskt läsbara insättningar, utländska kontoinsättningar och leverantörsbetalningar, halverades nästan.

Kostnaderna för utbetalningar via utbetalningskort minskade med en tredjedel. Däremot steg kostnaden för kortinlösen till följd av ökad användning.

Elektroniska betalningar

I stort sett alla statliga betalningar görs elektroniskt i form av kontoöverföring eller girering.

Elektroniska betalningstjänster som används är främst kontoinsättningar av pensioner, dagarsättningar och löner, skatteinbetalningar, optiskt läsbara inbetalningar, autogiro, utländska kontoinsättningar och girering av fakturabetalningar.

Tabell 7 BETALNINGAR 2007

Miljoner	Antal	%	Belopp	%	Kostnad	%
Elektroniskt	124	97	5 189	99	92	75
Kort	2	2	2	0	4	3
Manuellt och kontant	3	2	31	1	27	22
Totalt	129		5 222		122	

Uppgifterna i tabellen skiljer sig från uppgifterna i texten eftersom tabellen även inkluderar kortbetalningar via betalkortsutgivarna.

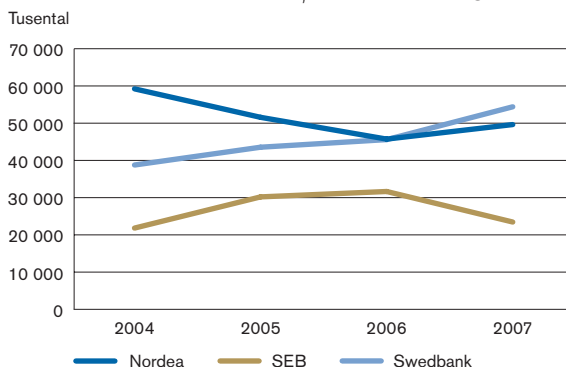
Ungefär 2 procent av betalningarna gjordes med hjälp av betalkort under 2007.

Manuella och kontanta betalningar stod likaså för ungefär 2 procent. Det är främst skatt som återbetalas med utbetalningskort och museerna som hanterar dagskassor. En ytterligare ökad användning av elektroniska tjänster eller betalkort också för dessa bidrog till att minska kostnaderna för statliga betalningar.

Jämnare fördelning mellan banker

Under 2007 gjordes 127 miljoner betalningar, en ökning med 4 miljoner jämfört med 2006.

Diagram 12 STATLIGA BETALNINGARS FÖRDELNING MELLAN BANKER, ANTAL BETALNINGAR

Swedbank ökar sin andel av statens betalningar, SEB minskar.

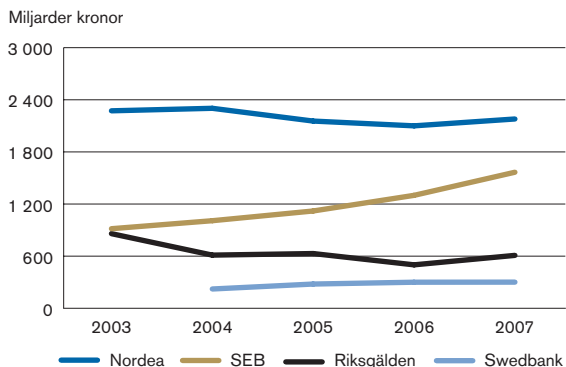
Swedbank och Nordea förmedlade fler betalningar under perioden, 8,8 miljoner respektive 3,9 miljoner fler. SEB förmedlade 8,2 miljoner färre betalningar jämfört med 2006.

Swedbank övertog Vägverkets inbetalningar av fordonsskatt och Skatteverkets utbetalningskort vid återbetalning av skatt som tidigare hanterades av SEB.

Nordea tog över förmedlingen av Jordbruksverkets EU-stöd till de svenska jordbrukarna. Betalningarna förmedlades tidigare av Swedbank.

Den återinförda trängselskatten som förmedlats av Nordea påverkade inte statistiken då de ligger utanför ramavtalen.

Diagram 13 STATLIGA BETALNINGARS FÖRDELNING MELLAN BANKER, BETALNINGSVOLYM ÖVER STATENS CENTRALKONTO I RIKSBANKEN

Ramavtalsbankerna förmedlade 86,9 procent av betalningsvolymen, vilket är 0,1 procentenheter mer än 2006. Nordea förmedlade 46,8 procent av betalningarna under perioden, vilket innebär att dess andel minskade med 2,9 procentenheter jämfört med 2006. SEB:s andel av betalningsvolymen ökade med 3,3 procentenheter till 33,6 procent.

En del av förklaringen är att SEB förmedlade en stor del av Skatteverkets betalningsvolym. Både in- och utbetalningarna av skatterna ökade beloppsmässigt avsevärt under 2007. Ökningen beror också på att Premiepensionsmyndighetens (PPM) fondflöden i SEB numera avvecklas automatiskt över statens centralkonto i Riksbanken.

Minskad kontobehållning

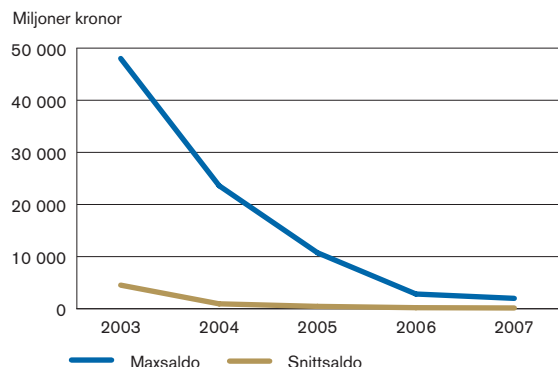
Ramavtalsbankerna för över myndigheternas inbetalningar till oss och vi täcker myndigheternas utbetalningar hos ramavtalsbankerna tre gånger per dag. Betalningar som görs eller tas emot efter klockan 15.00 avvecklas inte mellan oss och bankerna förrän på morgonen dagen därpå. Det gör att en viss kontobehållning, så kallad float, kvarstår i ramavtalsbankerna över natt.

Kontobehållningen har minskat kraftigt sedan 2004. Ersättningsformen till bankerna ändrades då från float till avgifter för betalningstjänster.

Under 2007 var den genomsnittliga kvarstående kontobehållningen över natt 147 miljoner kronor. Den högsta kvarstående behållningen i ramavtalsbankerna över en enskild natt var 1 992 miljoner kronor. Båda mätvärdena visar att kontobehållningen minskade ytterligare något under året.

Vi fastställde under 2007 uppföljningsgränser för kontobehållningarna över natt i ramavtalsbankerna.

Diagram 14 SALDO ÖVER NATT

Uppföljningsgränsen är 1 miljard kronor per bank. Varje gång uppföljningsgränsen överskrids utreder vi orsaken tillsammans med den berörda banken. Den vanligaste orsaken är att stora skattebetalningar har betalats in från företagen så sent på dagen att de inte hunnit föras över till oss förrän på morgonen dagen därpå.

Kontobehållningen var en ytterst begränsad del (0,07 procent) av den totala betalningsvolym som förmedlades under året.

Vi har inga kostnader för den kvarstående floaten. Det beror på att vi får reporänta på placeringarna. Men den innebär en risk som vi måste hantera.

Valutasäkring

Vi erbjuder myndigheterna valutasäkring av betalningar i utländsk valuta. Valutasäkring och därtill hörande valutaleveranser är ett led i vårt arbete att främja god kassahållning inom staten. Systemet bidrar också till en effektivare hantering och styrning av myndigheternas anslagsmedel.

Av den nya betalningsförordningen (SFS 2006:1097) framgår bland annat att myndigheter som har behov av att valutasäkra sina betalningar i utländska valutor ska ansöka om tillstånd för detta hos Riksgälden. Myndigheterna hade per 31 december 2007 valutasäkrat betalningar i utländsk valuta till ett värde motsvarande cirka 5 miljarder kronor.

Minskad utlåning och ökad inlåning

Riksgäldens totala utlåning minskade med 1,7 miljarder kronor jämfört med föregående år; se tabell 8. De

statliga bolagen ökade sin upplåning med drygt två miljarder kronor. Största låntagare är Botnia AB som står för nästan 70 procent av utlåningen till bolag. Myndigheterna minskade under 2007 sin upplåning. Detta beror till stor del på att Banverket och Vägverket löste lån i förtid eftersom de fick finansiering via ökade anslag. Den enskilt största låntagaren, CSN, ökade sin upplåning med 5,5 miljarder kronor till 148,6 miljarder kronor.

Under året ökade inlåningen med över 5 procent; se tabell 9. Hälften av ökningen beror på att myndigheterna inte använde hela sin anslagstilldelning. Pengarna blir då kvar på räntekontona. Resten av ökningen svarade PPM och Exportkreditnämnden för. Att bolagen ökade inlåningen beror på att Venantius AB började placera sin överskottslikviditet hos oss i stället för i bank.

Kvaliteten och servicen är god

Riksgäldens årliga kundenkät om vilken uppfattning myndigheterna har om kvalitet och service gav 2007 ett nöjdhetsindex på 81 av maximalt 100, vilket är ett bra resultat.

Måluppfyllelse

Vi uppfyllde målen för verksamhetsgrenen Statens internbank under 2007. De nya ramavtalen innebar minskade kostnader för staten samtidigt som effektiviteten och säkerheten i betalningssystemet ökade. Tjänsterna i Internetbanken förbättrades ytterligare. Myndigheterna var också fortsatt nöjda med vår verksamhet.

Tabell 8 RIKSGÄLDENS UTLÅNING TILL MYNDIGHETER, AFFÄRSVERK OCH BOLAG

Miljoner kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Myndigheter	195 313	210 160	226 326	235 690	232 299
Affärsverk	7 682	7 780	6 267	7 069	6 427
Aktiebolag	9 184	10 716	13 058	15 491	17 835
Summa utlåning	212 179	228 656	245 652	258 251	256 560

Tabell 9 RIKSGÄLDENS INLÅNING FRÅN MYNDIGHETER, AFFÄRSVERK OCH BOLAG

Miljoner kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Myndigheter	75 889	79 034	81 777	67 080	70 666
Affärsverk	621	3 893	3 516	3 511	1 978
Aktiebolag	1 935	1 550	1 200	1 000	2 896
Summa inlåning	78 445	84 477	86 493	71 591	75 540

Riksgäldens kontor ligger i centrala Stockholm. Medarbetarna har gångavstånd till kontakter på bankernas huvudkontor, departement och Riksbanken. Vårt läge är också en stor fördel för alla besökare, särskilt de internationella.

I arbetet med statliga garantier bygger Riksgälden avancerade modeller och tar fram nya metoder för att bedöma och sätta pris på statens risker. 2007 föreslog vi en ny modell för att sätta avgifter på insättningsgarantin, som banker och vissa andra institut ska betala.

Garantier och krediter

Riksgälden ska ställa ut och förvalta statliga garantier och lån med kreditrisk enligt riksdagsbeslut. Garantiverksamheten finansieras genom riskavspeglande avgifter antingen från garantitagarna eller genom anslag från statsbudgeten. Sett över en längre tid är målet att avgifter ska täcka förluster och administrativa kostnader. Garantiverksamheten är därmed helt avgiftsfinansierad.

Viktiga händelser 2007

- Förberedelser för att överta Insättningsgarantinämndens verksamhet från och med 2008.
- Omvärdering av riskerna för Öresundsbron.
- Övertagande av Venantius statsgaranterade obligationslån.
- Nya åtaganden till SwePol Link AB och Volvo Aero AB.

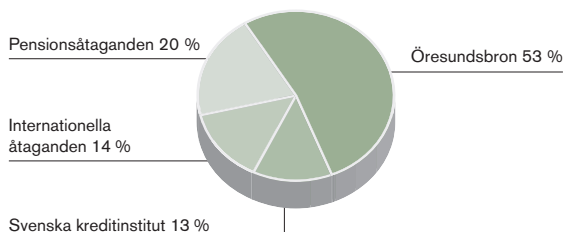
Mål

Riksgälden ska

- bidra till att statens risk begränsas och statens rätt tryggas genom att värdera ekonomiska risker, sätta avgifter, bestämma villkor och driva in fordringar
- se till att kostnaderna för verksamheten över en längre tidsperiod motsvaras av dess intäkter genom avgifter enligt försäkringsmässiga principer
- arbeta aktivt för att garanti- och kreditverksamheten i andra myndigheter är effektiv.

Diagram 15 GARANTIÅTAGANDEN

Garantier för 47 miljarder kronor
31 december 2007, procentuell fördelning

Återrapporteringskrav

Riksgälden ska redovisa verksamhetens ekonomiska resultat och analysera de faktorer som påverkar detta.

Garanti- och kreditportföljen

Garantiportföljen är på drygt 47 miljarder kronor. Stora garantiåtaganden finns till infrastruktur, svenska och internationella kreditinstitut samt pensioner till tidigare anställda i statliga myndigheter som blivit bolag. Men vi har också en mängd små garantier till företag inom jordbruket och glesbygdsnäringarna.

Riksgäldens utlåning, till andra än statliga myndigheter, på knappt 18 miljarder kronor finansierar främst infrastrukturprojekt.

Ny analys av Öresundsbron visade på lägre risk för förluster

Under året fortsatte vi med hjälp av externa konsulter vår analys av bland annat Öresundsbrons framtida trafikintäkter. Analysen visade på förbättrade möjligheter för projektet att återbetala sina lån. Detta gäller både Öresundsbro Konsortiets statsgaranterade lån och moderbolaget Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB:s lån i Riksgälden.

Reserveringen för framtida garantiförluster från Konsortiets garanterade lån minskades därför från 1,9 miljarder kronor till 0,8 miljarder samtidigt som nedskrivningen för framtida kreditförluster på SVEDAB-lånet minskade från 1,9 miljarder kronor till 0,7 miljarder. Projektets storlek, där Riksgälden tillsammans med danska staten i dag garanterar cirka 25 miljarder kronor, och komplexiteten i att analysera projektrisikerna medför att förlusterna är relativt svåra att bedöma.

Riksgälden övertog Venantius statsgaranterade obligationslån

Riksgälden övertog i februari 2007 Venantius statsgaranterade obligationslån med tillhörande ränte- och valutasäkringar på derivatmarknaden. Lånen, som har en varierande löptid, ska förvaltas av oss fram till och med 2013. För övertagandet betalade Venantius 4,1 miljarder kronor till Riksgälden motsvarande marknadsvärdet för lånen. I och med övertagandet upphörde statens garantier. Samtidigt upplöstes den särskilda garantireserven för Venantius hos Riksgälden.

Venantius är ett statligt kreditmarknadsbolag som bildades 1995 för att ta över statliga bostadslån med stora risker. Dessa lån finansierades genom att bolaget lånade på kreditmarknaden genom obligationslån garanterade av Riksgälden. Under senare år minskade Venantius utlåning så att det inte längre fanns behov av extern finansiering. Venantius föreslog därför regeringen att Riksgälden skulle överta lånen.

Ny garanti till SwePol Link

Riksgälden ställde i februari 2007 ut en garanti för ett nytt banklån som SwePol Link AB tog upp för att återfinansiera ett lån från Vattenfall AB. Garantin begränsades till 12 procent av ett amorteringslån på initialt 1,3 miljarder kronor.

SwePol Link äger en likströmskabel under Östersjön som kopplar samman de polska och svenska elnäten. Bolaget ägs av affärsverket Svenska Kraftnät, det statliga bolaget Vattenfall och energibolaget PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Statlig finansiering förbereds till Volvo Aero

Regeringen gav i uppdrag åt Riksgälden att förhandla om ett statligt lån till Volvo Aero AB. Förhandlingen

gäller en delfinansiering av bolagets forsknings- och utvecklingskostnader i flygmotorprojektet GENx. Utvecklingen av denna civila flygmotor, som bland annat är avsedd för flygplanet Boeing 787, sker i samarbete med General Electric.

Vi förhandlade under 2007 fram ett preliminärt finansieringsavtal. En finansiering ska nu godkännas av Europeiska kommissionen och därefter kommer regeringen att ta ställning till avtalsförslaget.

Minskad risk för framtida garantiförluster

Reserveringen för förväntade förluster i garantiportföljen är sammanlagt 1,1 miljarder kronor, en minskning med 1,1 miljarder kronor jämfört med 2006. Detta beror främst på omvärderingen av riskerna för Öresundsbron; se tabell 10.

Nuvarande garantireserv är 2,2 miljarder kronor. Den ekonomiska utvecklingen under senare år har gjort att vi bara behövt betala för ett fåtal mindre garantier. Historiskt sett brukar dock förluster komma samlade i dåliga ekonomiska tider. Det är därför naturligt att garantireserven idag är större än reserveringen.

Tabell 11 LÅN MED KREDITRISK

Miljoner kronor

Låntagare	Utestående lån	Nedskrivning för förväntade kreditförluster
A-Train AB	1 000	200
SVEDAB AB	4 206	700
Botniabanan AB	12 345	
Övriga	295	
Summa	17 846	900

Tabell 10 ÅTAGANDEN, RESERVERINGAR OCH TILLGÅNGAR I GARANTIVERKSAMHETEN

31 december 2007, miljoner kronor

	Garanti-åtaganden	Reserveringar för förväntade garantiförluster	Inbetalda garantiavgifter	Framtida ännu ej betalda garantiavgifter
Garantiportföljen	47 426	1 063	2 191	106

Även minskad risk för framtida kreditförluster

Riksgälden har utestående lån till låntagare utanför staten på 17,8 miljarder kronor, främst inom infrastruktur; se tabell 11. Efter nedskrivning för förväntade kreditförluster värderas dessa lån totalt till 16,9 miljarder kronor. Nedskrivningen är 1,1 miljarder kronor mindre än vid föregående årsskifte, beroende på att riskerna i SVEDAB-lånet minskat (se analysen för Öresundsbron ovan). Däremot bedömer vi att nedskrivningsbehovet har ökat i lånet till A-Train.

Riksgälden övertar insättningsgarantin

Regeringen gav oss under året i uppdrag att förbereda för att ta över insättningsgarantin och investerarskyddet från Insättningsgarantinämnden den 1 januari 2008. Bakgrunden var att nämndens organisation var liten och sårbar och därför borde integreras i en större myndighet.

Under hösten 2007 genomförde vi ett omfattande arbete med förberedelserna för att kunna överta hanteringen av insättningsgarantin och investerarskyddet vid årsskiftet.

Förslag till ny avgiftsmodell för insättningsgarantin

De banker och andra institut som är anslutna till insättningsgarantin ska betala en avgift till staten. Avgifternas storlek är reglerade i lag och baseras på de garanterade insättningarna vid utgången av föregående år. Varje instituts avgift beror på hur den egna kapitaltäckningsgraden förhåller sig till övriga instituts kapitaltäckningsgrad.

Riksgälden lämnade hösten 2007 på uppdrag av regeringen ett förslag till en ny avgiftsmodell för insättningsgarantin. Utgångspunkt i uppdraget var att avgifterna på ett tydligare sätt kopplas till riskerna i respektive institut. Vi föreslog att en avgift som motsvarar statens risk ska tas ut av varje institut och att avgifterna förs till en garantireserv. Därmed skulle hanteringen bli densamma som gäller för statens övriga garantier.

Garanti- och kredithantering hos andra myndigheter

Riksgälden ger löpande råd och föreslår förändringar för att uppnå en mer effektiv och ansvarsfull hantering av statens samlade garanti- och kreditverksamhet.

Under året har vi bland annat ingått i en referensgrupp inför framtagandet av en ny förordning kring finansieringssystemet för kärnavfallet. Vi har också arbetat med att förenkla administrationen med att ställa ut statliga skuldbevis till internationella finansieringsinstitutioner.

Måluppfyllelse

Målen för garantiverksamheten är uppfyllda.

Målet om en effektiv kredithantering är delvis uppfyllt. Vi har tagit ut riskavspeglande avgifter på de flesta lånen under senare år, men det saknas fortfarande ett regelverk för statliga krediter.

Insättningsgarantin och investerarskyddet

Insättningsgarantin innebär att staten garanterar insättningar på vissa konton i banker, kreditmarknadsföretag och vissa andra institut. Det betyder att spararna kan få ersättning från staten om ett institut går i konkurs.

Investerarskyddet omfattar värdepapper och pengar som värdepappersbolag, fondbolag och vissa andra

institut hanterat för sina kunders räkning i samband med att en investeringstjänst utförs (till exempel köp, försäljning och deponering av värdepapper). Skyddet gäller om ett institut går i konkurs och det då visar sig att investeraren inte kan få ut sina tillgångar.

En organisation som dagligen hanterar mångmiljardbelopp måste ha en god kontroll över och kunskap om olika typer av risker. På Riksgälden arbetar vi systematiskt med att kartlägga, åtgärda och följa upp våra risker.

Hantering av risker

Kostnaderna för förvaltningen av statsskulden, hanteringen av statens betalningssystem och prissättningen av garantier och krediter beror bland annat på vår förmåga att bedöma och hantera risker. Dessutom uppstår risker i Riksgäldens löpande verksamhet genom våra egna handlingar och beslut. Riskhantering är därför ett viktigt område för Riksgälden och ett område som står under ständig utveckling.

Viktiga händelser 2007

- Finans- och riskpolicyn utvidgades till att omfatta alla verksamhetsgrenar.
- Policy för intern styrning och kontroll fastställdes.
- Metod och modell för Riksgäldens arbete med intern styrning och kontroll togs fram.
- Ny kontinuitetsplan fastställdes och krisledningsövningar genomfördes.

Mål

Riksgälden ska utöver vad som anges i regeringens riktlinjer för statsskuldshandlingen

- sträva efter att uppnå bästa marknadspraxis i riskhanteringen
- se till att hanteringen av finansiella och operativa risker uppfyller de relevanta krav som ställs i lagstiftning för finansiella företag och i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd
- se till att verksamheten inom samverkansområdet "Ekonomisk säkerhet" bedrivs så att riskerna för störningar minimeras och medverka till att samhällets grundläggande behov upprätthålls även vid svåra påfrestningar i fred
- inom ramen för Krisberedskapsförordningen aktivt samverka för att öka robustheten i samhällsviktiga system och infrastruktur, stärka krisledningsförmågan samt höja kunskapsnivån genom omvärldsbevakning och analys.

Åtterrporteringskrav

Riksgälden ska redovisa graden av måluppfyllelse. Om ett mål inte är uppfyllt ska orsakerna analyseras och planerade åtgärder för måluppfyllelse beskrivas.

Riksgälden ska redovisa sin krishanteringsförmåga, operativa förmåga och förmåga att motstå allvarliga

störningar i enlighet med de definitioner som anges i regeringsbeslut den 30 november 2006 (Fö2006/2843/CIV). Redovisningen ska göras gentemot risker som identifierats i myndighetens risk- och sårbarhetsanalys.

Även gränssättande faktorer om hur Riksgälden arbetar med att förbättra sin förmåga ska redovisas. För den verksamhet som finansieras av anslaget 7:5 Krisberedskap ska dess effekter på ovanstående förmågor redovisas.

En samlad riskhantering

I hanteringen av risker arbetar Riksgälden i linje med bästa marknadspraxis med enhetliga metoder och modeller, tydligt definierade policyer och instruktioner.

Styrelsen är ytterst ansvarig för att begränsa och följa upp verksamhetens risker och för att verksamheten bedrivs med god intern kontroll. Styrelsen fastställer årligen en finans- och riskpolicy och får återkommande rapporter om risknivå.

Varje avdelning ansvarar för risknivå och riskhantering inom den egna verksamheten. Riskavdelningen ansvarar för den oberoende och övergripande kontrollen samt den samlade rapportering som lämnas till verksledning och styrelse. Internrevisionen, som är direkt underställd styrelsen, utvärderar den samlade riskhanteringen.

För att diskutera risker och incidenter eller riskhanteringsfrågor som berör stora delar av verksamheten sammankallas representanter från berörda delar av verksamheten under ledning av riksgäldsdirektören. Arbetet med att ta fram den årliga finans- och riskpolicyn leds av riskavdelningen och bereds av en styrgrupp där riksgäldsdirektören är ordförande.

I vår verksamhet arbetar vi i stora drag med två huvudtyper av risker – finansiella risker och operativa risker.

Finansiella risker

Finansiella risker består av marknadsrisker och kreditrisker. Ränterisk och valutarisk är olika former av marknadsrisk.

Daglig uppföljning av statsskuldens marknadsrisker

Under 2007 inträffade inga väsentliga avvikelser utanför de intervall som satts upp för att styra marknadsrisken. Ränterisken och valutarisken låg på de fastställda nivåerna.

Hur stora marknadsrisker som Riksgälden får ta i förvaltningen av statsskulden styrs genom riktmärken och avvikelseintervall som fastställs av Riksgäldens styrelse. Vi följer dagligen hur statsskuldens marknadsrisker förhåller sig till dessa riktmärken och avvikelseintervall. Uppföljningen görs dels för att kontrollera att skulden inte avviker från vad som är tillåtet, dels för att se vilka affärer som behöver göras för att styra skulden. Eventuella avvikelser rapporteras till Riksgäldens ledning och styrelse.

Riksgälden sätter inga riktmärken och limiter inom garanti- och kreditverksamheten. Finansiella risker som uppstår inom detta område är en följd av beslut av riksdag och regering och vi kan därför inte själva bestämma om risken ska tas.

Beräkning av marknadsrisker i den aktiva förvaltningen i utländsk valuta

Under 2007 överskreds inte de tillåtna risknivåerna i den aktiva förvaltningen i utländsk valuta. För att mäta och styra marknadsriskerna i den aktiva förvaltningen har vi limiter baserade på Value-at-Risk (VaR). VaR bygger på en statistisk metod. Metoden ger en prognos på hur stor förlusten kan bli med en viss sannolikhet och för en viss tidsperiod.

Diagram 16 VALUE AT RISK OCH UTFALL
2003–2007

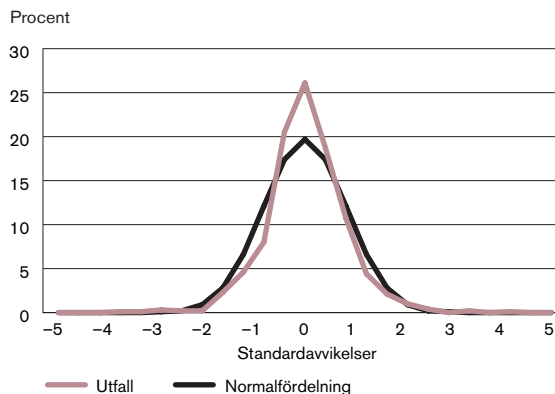

Diagram 16 visar att utfallen nära följer VaR-modellens normalfördelningskurva. Ett av VaR-modellens grundantaganden är att den dagliga värdeförändringen följer en så kallad normalfördelningskurva.

Eftersom VaR bygger på en uppskattning av möjliga framtida förluster måste modellen löpande följas upp. Detta gör vi genom att jämföra modellens prognoser med de faktiska utfallen. Diagram 16 visar att under perioden 2003–2007 stämde VaR-modellens prognoser bra med de verkliga utfallen.

Kreditriskerna minskade

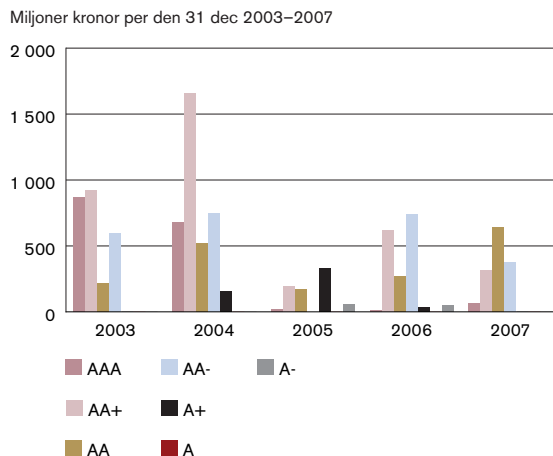
Trots turbulens med anledning av bostadslånekrisen i USA, som påverkade många bankers ekonomiska ställning, minskade vår kreditexponering under 2007. Kreditriskerna uppstår i derivat- och valutaaffärer som vi gör för att styra statsskulden, i kortfristiga placeringar som görs för att hantera statens likviditet och i statens betalningssystem.

För att kontrollera kreditriskerna ställer vi krav på våra motparters kreditvärdighet. Riksgälden gör bara affärer med motparter med hög kreditvärdighet. Vi sätter även gränser för hur stora kreditexponeringarna maximalt får vara på varje motpart. Under året inträffade inga överträdelser av kreditgränserna.

I derivataffärer ställer vi också krav på avtal som väsentligt hjälper oss att begränsa risken. I linje med bästa marknadspraxis kräver vi avtal om nettning, utbyte av säkerheter för att täcka exponeringar (Credit Support Annex, CSA) och avtal som gör att vi kan avsluta affärerna om motpartens kreditvärdighet skulle sjunka under en viss nivå (rating-trigger).

Kreditexponeringen fortsatte att minska under 2007; se diagram 17. Minskningen berodde främst på att våra CSA-avtal gör att vi får säkerheter av våra motparter. Våra motparter har inte i någon högre grad drabbats av

Diagram 17 EXPONERING OCH KREDITVÄRDIGHET
HOS RIKSGÄLDENS MOTPARTER

osäkerheten på marknaden. Ett par av våra motparter fick sänkt kreditvärdighet under 2007, samtidigt som fyra motparter fick höjda ratingbetyg. Hela exponeringen återfinns nu bland motparter med de fyra högsta ratingbetygen (AAA till AA-).

Under året utökades möjligheterna att göra korta placeringar hos andra stater. På så sätt ökade vi möjligheten att kortfristigt placera överskottslikviditet till låg kreditrisk.

Aktiv hantering av operativa risker

Riksgälden analyserar årligen operativa risker på alla avdelningar. Det är risker som beror på mänskliga fel, felaktiga processer eller system och externa händelser. De mest väsentliga riskerna är identifierade sedan flera år och vi arbetar aktivt med att sänka risknivån. I takt med att verksamheten förändras kan nya risker uppstå.

De årliga analyserna görs i samband med verksamhetsplaneringen på varje avdelning. Riskanalysen utmynnar i konkreta aktiviteter för att minska riskerna. Analyserna bygger på en metod för självvärdering, där vi identifierar och värderar våra operativa risker. Med utgångspunkt från värderingen prioriterar vi åtgärder för att reducera riskerna. Analyserna följs också upp vid två tillfällen under året. Då gör vi en ny värdering av riskerna med hänsyn tagen till de åtgärder vi gjort.

För att få en totalbild av de operativa riskerna rapporterar vi även avvikelser i verksamheten. Avvikelsena kopplas till upprättade riskanalyser och värderas utifrån samma metod. Både riskanalyser och avvikelser rapporteras till verksamhetsledning och styrelse.

En ny förordning om intern styrning och kontroll (SFS 2007:603) började gälla från och med 1 januari 2008. Vi har därför fastställt en ny policy för intern styrning och kontroll. Vi tog också fram en metod och modell för Riksgäldens arbete inom området. Den bygger på det internationella ramverket inom området, COSO/ERM. Arbetet kommer, liksom riskanalyserna, att bygga på självvärdering inom respektive avdelning och vi kommer att dokumentera och följa upp våra förbättringsåtgärder. Resultatet kommer att rapporteras till verksamhetsledning och styrelse.

Fortsatt förbättring av krisberedskapen

Riksgälden är en central del av statens totala ekonomiska struktur, och kravet på att vi ska kunna bedriva vår verksamhet även i en krisituation är stort. För att se till att vår verksamhet har en god krisberedskapsförmåga arbetar vi med kontinuitetsplanering. Den går ut på att motverka och hantera avbrott i organisationen och att skydda våra kritiska processer mot effekter av oförutsedda allvarliga störningar eller katastrofer.

Under året slutfördes arbetet med att kartlägga och riskbedöma våra mest kritiska processer. En ny kontinuitetsplan fastställdes och genom utbildningar och krisledningsövningar har vi förbättrat vår förmåga att på ett systematiskt sätt kunna hantera en eventuell krisituation. Åtgärderna finansierades delvis genom medel från Krisberedskapsmyndigheten (anslag 7:5 Krisberedskap).

Riksgälden är representerad i styrgruppen för projektet "Finansiella sektorns privatoffentliga samverkansprojekt" (FSPOS) som bedrivs under ledning av Finansinspektionen. Vi deltar även i "Samverkansområdet för ekonomisk säkerhet" (SOES). Den erfarenhet och kunskap som utbyts i dessa grupper bidrar till att samordna vår egen kontinuitetsplanering med omvärlden.

Måluppfyllelse

Målet för finansiella och operativa risker är uppfyllt. De metoder och modeller som används för att hantera såväl finansiella som operativa risker bedöms följa marknadspraxis, vilket innebär att vi ligger i linje med jämförbara aktörer på den finansiella marknaden. Sammantaget når Riksgälden upp till de relevanta krav som ställs på god riskhantering.

Målet för området krisberedskap är delvis uppfyllt. I den risk- och sårbarhetsanalys som vi skickade till regeringen i februari 2007 framkom vilka åtgärder vi behöver vidta för att fortsätta att stärka vår förmåga. Vi arbetar med att genomföra åtgärderna.

Enligt medarbetarundersökningen från 2007 skulle 96 procent av medarbetarna rekommendera Riksgälden som arbetsplats. Över 60 procent av medarbetarna har minst en akademisk examen. Vi satsar i genomsnitt drygt 20 000 kronor per år och medarbetare på kompetensutveckling.

Personal och kompetens

Riksgälden är en kunskapsorganisation som är beroende av medarbetarnas kompetens, förmåga och motivation. I vårt arbete med att attrahera, utveckla och behålla medarbetare satsar vi bland annat på medarbetarnas engagemang i Riksgäldens förbättringsarbete, kompetensutveckling och friskvård.

Viktiga händelser 2007

- Genomförande och uppföljning av medarbetarundersökning.
- Fortsatt satsning på ledarutveckling.
- Översyn av utvecklingsmöjligheter.
- Analys av kompetensbehov.

Mål

Riksgälden ska vara en attraktiv arbetsplats med rätt och hög kompetens och en stimulerande arbetsmiljö.

Nöjda och engagerade medarbetare

Den medarbetarundersökning som vi genomförde under våren visade att 96 procent av medarbetarna kunde rekommendera Riksgälden som arbetsplats. 83 procent ansåg att deras jobb engagerade dem mycket och 75 procent var nöjda med sin arbetssituation. Undersökningen besvarades av 92 procent av medarbetarna och visade generellt sett på ett mycket gott resultat för Riksgälden som arbetsgivare.

Det som medarbetarna tyckte kunde bli bättre var framför allt att ta tillvara nya idéer och förslag samt utbyta kunskaper och erfarenheter. Utvecklingsmöjligheterna bör också bli fler och tydligare. Vi behöver också bli bättre på att hantera konflikter.

Resultatet av medarbetarundersökningen analyserades tillsammans med medarbetarna för hela Riksgälden, inom varje avdelning och i vissa fall inom enskilda arbetsgrupper, handlingsplaner upprättades och aktiviteter genomfördes under året.

För ett bättre ledarskap

Vi tror att ett gott ledarskap är en förutsättning för att kunna attrahera, utveckla och behålla medarbetare. Därför startade vi 2006 ett skräddarsytt ledarutvecklingsprogram. I det deltog även chefer som anställdes senare. Som en fortsättning på programmet anordnade vi också ett seminarium där cheferna påbörjade en diskussion kring en gemensam ledarfilosofi inom Riksgälden. Arbetet kommer att fortsätta under 2008.

Ett resultat av medarbetarundersökningen var att alla med personalansvar fick utbildning i konflikthantering under året.

Efter medarbetarundersökningen påbörjade vi även ett arbete med att definiera alternativa karriärvägar. Det är viktigt att våra medarbetare upplever att det finns möjligheter till utveckling på fler sätt än den traditionella chefskarriären.

Utbildning för medarbetarna

Vi investerade 21 207 kronor per anställd i extern kompetensutveckling 2007. Många medarbetare deltog i seminarier och kurser för att utveckla sin specialistkompetens.

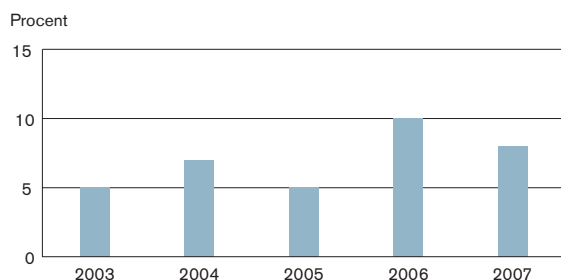
Medarbetarundersökningen pekade på förbättringsmöjligheter vad gäller utbyte av kunskap och erfarenheter. Under året anordnade vi lunchseminarier om bland annat effektivare möten och presentationsteknik.

Vi arbetade även med kompetensöverföring inom och mellan avdelningarna. Medarbetarna fick till exempel utbildning i kontinuitetsplanering och offentlighet, sekretess och lagen om offentlig upphandling. Som en del i förberedelserna för övertagandet av Insättningsgarantinämndens verksamhet hölls även ett seminarium om insättningsgarantin och investerarskyddet.

Satsningar på kompetensförsörjning

Den strategiska kompetensförsörjningen är av största vikt för att vi ska kunna nå våra verksamhetsmål. Därför genomförde vi under 2007 en analys av kompetensbehovet i nuläget och på ett par års sikt. Resultatet ska vägleda oss när vi tillsätter och prioriterar åtgärder för kompetensutveckling.

Diagram 18 PERSONALOMSÄTTNING

Fortsatt hög rörlighet på arbetsmarknaden

Personalomsättningen minskade med 2 procentenheter under 2007. Den var ändå kvar på en relativt hög nivå eftersom rörligheten på arbetsmarknaden var fortsatt stor. Vi märkte framför allt av en hög efterfrågan på ekonomer och IT-personal under året.

Genomsnittsåldern nästan oförändrad

Riksgälden hade 162 medarbetare vid utgången av 2007. Den genomsnittliga anställningstiden var 10,0 år och genomsnittsåldern 43,5 år. Motsvarande siffror för 2006 var 9,9 år respektive 43,4 år. Åldersfördelningen framgår av tabell 12.

Tabell 12 ÅLDERSFÖRDELNING 2007

	< 29 år	30–39 år	40–49 år	> 50 år
Antal personer	11	57	46	48

Höjt friskvårdsbidrag

Friskvårdsbidraget höjdes 2007 till 3 000 kronor per år och anställd från tidigare 2 000 kronor. Bidraget utnyttjades allt mer och under året märktes en större bredd i valet av friskvårdsaktiviteter. Vi erbjöd också till exempel massage, hälsokontroller och friskvårdsseminarier samt influensa- och TBE-vaccinationer. Under våren fick medarbetarna varsin stegräknare och vi startade en intern stegtävling.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron var 2,1 procent 2007; se tabell 13. Korttidsfrånvaron var fortsatt låg. Andelen långtidssjuka, det vill säga medarbetare som varit frånvarande 60 dagar eller mer, var 35 procent av den totala sjukfrånvaron. Antalet långtidssjuka har minskat sen föregående år. Aktiv rehabilitering bedrevs under året och alla utom en arbetar i dag mellan 25 procent och 75 procent.

Tabell 13 SJUKFRÅNVARO

Personalgrupp	Procent ¹ 2006	Procent ¹ 2007
Kvinnor	3,3	2,9
Män	0,9	1,0
Anställda yngre än 30 år	1,2	2,8
Anställda 30–49 år	2,6	2,3
Anställda 50 år och äldre	1,9	1,4
Totalt alla anställda	2,3	2,1

¹ Sjukfrånvarotid/total ordinarie tid för respektive grupp.

Lika möjligheter för alla

Av medarbetarna under 2007 var 56 procent kvinnor och 44 procent män. I ledande befattningar var 52 procent kvinnor och 48 procent män. Vi arbetade med jämställdhetsfrågor tillsammans med de fackliga organisationerna och gjorde en särskild löneanalys av chefskollektivet för att säkerställa att inga osakliga löneskillnader finns mellan kvinnor och män.

I medarbetarundersökningen ansåg 95 procent av de svarande att män och kvinnor har samma möjligheter på Riksgälden.

Måluppfyllelse

Trots det rådande arbetsmarknadsläget lyckades vi ersättningsrekrytera den kompetens som vi behövde under året. Den genomförda medarbetarundersökningen visade att de allra flesta av våra medarbetare uppskattar Riksgälden som arbetsgivare och anser att de jobbar i en stimulerande miljö.

Internationella kontakter

Internationellt samarbete innebär en möjlighet för Riksgälden att utbyta erfarenheter och kunskap med andra länder och internationella organisationer när det gäller statlig finansförvaltning, något som stärker vårt internationella anseende och utvecklar våra medarbetare.

Mål

Det internationella utbytet ska bidra till att höja kompetensen och motivationen hos våra medarbetare och förbättra vår omvärldsbevakning.

Stort internationellt intresse för vår verksamhet

Vi samarbetar aktivt med andra länder och internationella organisationer genom studiebesök, deltagande i konferenser och seminarier samt enskilda uppdrag, så kallad teknisk assistans, inom området statlig finansförvaltning.

Under 2007 tog vi emot besök av representanter från bland annat Kina, Vietnam, Thailand, Bahrain och Dubai. Studiebesöken pågår ofta under några dagar. De kan också innefatta besök hos Riksbanken eller andra organisationer.

Ett antal medarbetare från Riksgälden deltog under året med presentationer i seminarier anordnade av IMF, OECD och Världsbanken. Intresset är stort för hur vi använder derivatinstrument i skuldskötseln och riskhantering i samband med detta. Två av våra medarbetare

deltog i en workshop om derivathantering i Ankara på inbjudan av Turkiets finansdepartement. Utbildningen syftade till att utveckla landets skuldhantering med derivatinstrument.

Det finns också ett stort intresse för hur vi hanterar garantier och lån. Vid OECD:s Working Party for Debt Management i november presenterades vår garanti- och prissättningsmodell.

Ett annat område som uppmärksammas allt mer internationellt är statlig likviditetshandling, där vi ligger i framkant. Andra länder är intresserade av hur vi med rutiner, regelverk och systemstöd effektiviserar handeringen av statens betalningar och den samlade likviditeten.

Sedan många år har vi ett samarbete med Världsbanken och IMF inom statsskuldsförvaltning och har medverkat som skribenter i deras publikationer på området. Samarbetet innebär också att våra medarbetare från tid till annan genomför uppdrag i länder som efterfrågar tjänster inom statlig finansförvaltning.

Finansiell redovisning

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (SFS 2000:605). Statsskulden redovisas enligt principerna i Riksgäldens regeringsrapport (Fi 2002/2930). Regeringen beslutade detta i vårt regleringsbrev för budgetåret 2003. Räkenskapshandlingarna omfattar resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, finansieringsanalys samt noter.

Redovisnings- och värderingsprinciper	40
Resultaträkning	42
Balansräkning	43
Finansieringsanalys	44
Anslagsredovisning	46
Noter	47
Ersättningar och andra förmåner till ledande befattningshavare inom Riksgälden	58
Styrelsens godkännande av denna årsredovisning	59

Resultaträkningen redovisar i sammandrag våra samtliga kostnader och intäkter. Balansräkningen redovisar i sammandrag tillgångar, skulder och myndighetskapital. Anslagsredovisningen omfattar vår redovisning mot statsbudgetens utgiftsanslag och inkomstitlar. Finansieringsanalysen visar hur verksamheten har finansierats och hur vår likvida ställning har förändrats.

Undantag från ekonomiska administrativa regler

Garantiverksamheten är undantagen från reglerna i 23 § i kapitalförsörjningsförordningen (SFS 1996:1188) vad gäller bestämmelser om förfarande vid mer än 10 procents ackumulerat överskott i den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning. Garantiverksamheten och Statens internbank omfattas inte av 7 § Avgiftsförordningen (SFS 1992:191) om samrådsskyldighet om avgifter.

Avrundning av sifferuppgifter

I årsredovisningen avrundas samtliga sifferuppgifter enligt gängse princip. Delsummor i tabeller och uppställningar har inte justerats för att få totalsummorna

att stämma. Vid summering av avrundade delsummor i tabeller och uppställningar kan därför i vissa fall totalsumman avvika.

Brytdag

Brytdagen, det vill säga när den löpande bokföringen för 2007 avslutades, var den 10 januari 2008.

Statsskulden

Statsskulden har justerats med 15 miljoner kronor i årsredovisningen 2007 jämfört med den svenska statsskulden, som publicerades i januari 2008 avseende december 2007. Skillnaden består av orealiserade valutakursförändringar och Riksgäldsspar.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Redovisningsprinciper

Vi använder kostnadsriktig redovisning i resultaträkningen. Anslagsredovisning sker enligt utgiftsmässiga principer. Därför uppstår en periodiseringseffekt, där orealiserade valutakurser, upplupna räntekostnader med mera inte avräknas anslaget men förändrar kapitalet.

En tredje redovisningsprincip är den kassamässiga. Lånebehovet tas fram enligt kassamässiga principer. Utfallet för anslaget Räntor på statsskulden skiljer sig därför mellan presentationerna av anslagsredovisning och lånebehovet. Se Riksgäldens verksamhetskostnader och anslag i resultatredovisningen.

Affärsdagsredovisning

Vi tillämpar affärsdagsredovisning. Det innebär att transaktioner påverkar den redovisade statsskulden på affärsdagen, det vill säga när avtal tecknas och inte när betalning sker. Vid förfall räknas de bort från statsskulden på betalningsdagen.

Över- och underkurser vid utgivning

Över- och underkurs uppstår när vi ger ut obligationer i befintliga lån med fast ränta och marknadsräntan avviker från obligationens kupongränta. Är marknadsräntan högre än kupongräntan enligt lånevillkoren, ges lånet ut till en underkurs, det vill säga långgivaren betalar ett lägre belopp än obligationens nominella värde. Och motsatt om marknadsräntan är lägre än kupongräntan. Över- och underkursen redovisas i resultaträkningen och räknas av från anslaget Räntor på statsskulden. Över- och underkursen balanseras också som en periodavgränsningspost och intäkt- respektive kostnadsförs i resultaträkningen, fördelat över lånets löptid. Över- och underkursen ingår inte i statsskulden.

Ränta vid utgivning

När vi ger ut obligationer ingår det normalt också ränta i det inbetalda beloppet. Den del av beloppet som består av ränta avser perioden från senaste ränteutbetalningen till utgivningstillfället. Räntan redovisas i resultaträkningen och räknas av från anslaget Räntor på statsskulden. Räntan balanseras som skuld, men ingår inte i statsskulden.

Värdering av fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta är värderade till valutakurserna på bokslutsdagen

Orealiserade valutakursförändringar

Orealiserade valutakursförändringar är skillnaden mellan anskaffningsvärde för fordringar och skulder i utländsk valuta som är redovisad i svenska kronor och den värdering som görs till aktuella valutakurser. Vi redovisar förändringen som en orealiserad valutakursförändring i resultaträkningen.

Realiserade valutakursförändringar

När en fordran eller skuld i utländsk valuta förfaller till betalning, redovisas skillnaden mellan anskaffningsvär-

det i svenska kronor och betalningen som en realiserad valutakursförändring i resultaträkningen.

Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde och skrivs av på 3, 5 eller 10 år baserat på den ekonomiska livslängden. Investeringens totala anskaffningsvärde måste också överstiga 10 000 kronor för att redovisas som anläggningstillgång. Som materiella anläggningstillgångar räknas även ombyggnader på annans fastighet vars värde uppgår till minst 100 000 kronor.

Immateriella anläggningstillgångar

Som immateriella anläggningstillgångar redovisas utvecklingskostnader som är av väsentligt värde för vår verksamhet under kommande år. Även system, licenser och liknande rättigheter samt konsultkostnader för projekt som vi beräknar kunna ha nytta av i minst tre år räknas som immateriella anläggningstillgångar

Värdering av övriga fordringar och skulder

Övriga tillgångar och skulder, det vill säga andra tillgångs- och skuldposter än de som beskrivits ovan, redovisas till anskaffningsvärde. Fordringar tas upp till det belopp som vi beräknar att få tillbaka.

Finansieringsanalysen

Finansieringsanalysen följer uppställningsformen enligt förordning om årsredovisning och budgetunderlag, anpassad till vår verksamhet. Vi redovisar vissa flöden enligt den så kallade indirekta metoden, som innebär att kassaflödet tas fram genom att samtliga intäkter och kostnader enligt resultaträkningen korrigeras för förändringar av fordringar och skulder. Vissa faktiska betalningar redovisas enligt direkt metod, exempelvis räntor på statsskulden. Finansieringsanalysen kan därför inte direkt stämmas av mot resultaträkningens poster och balansposternas förändring.

Interna fordringar och skulder

Vi har inte eliminerat fordringar och skulder i förhållande till Statens internbank, som är en avdelning inom Riksgälden. Statens internbank administrerar samtliga myndigheters (inklusive våra egna) räntekonton och lån till anläggningstillgångar. Denna princip gäller sedan 1999 och innebär att informationen om våra egna räntekonton och lån till anläggningstillgångar i årsredovisningen blir tydlig (se not 15, 22 och 28).

Resultaträkning

1 000-tal kronor	Not	2007	2006
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	47 686 476	51 035 958
Intäkter av avgifter	2	208 533	213 867
Intäkter av bidrag		1 400	2 074
Ränteintäkter räntekonto		80 375	56 544
Summa verksamhetens intäkter		47 976 783	51 308 442
Verksamhetens kostnader			
Finansiella kostnader för förvaltning av statsskulden			
Räntekostnader	3	-85 685 412	-78 404 330
Ränteintäkter	3	39 780 817	35 582 314
Över-/underkurs vid emission	4	5 940 965	7 462 934
Realiserade kursförändringar	5	-4 227 688	-5 929 318
Realiserade valutakursförändringar	6	-2 454 364	-6 336 433
Orealiserade valutakursförändringar	6	-4 136 684	23 494 804
Intäktsförda preskriberade obligationer, kuponger och vinster	7	12 471	17 617
Provisioner till banker m. fl.	8	-86 152	-91 404
Summa		-50 856 048	-24 203 816
Övriga verksamhetskostnader			
Personalkostnader	9	-103 218	-99 777
Lokalkostnader		-18 130	-18 033
Kostnader i garantiverksamheten	10	2 247 305	46 758
Övriga driftskostnader	11	-244 544	-263 611
Räntekostnader		-855	-385
Avskrivningar och nedskrivningar	13, 14	-18 957	-10 584
Summa		1 861 601	-345 631
Summa verksamhetens kostnader		-48 994 446	-24 549 448
Verksamhetsutfall		-1 017 664	26 758 995
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av myndigheten		5 675	6 864
Intäkter av uppbörd		3 436 616	3 417 221
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten		-3 442 283	-3 424 004
Summa uppbördsverksamhet		7	82
Årets kapitalförändring	12	-1 017 656	26 759 077

Balansräkning

1 000-tal kronor	Not	2007-12-31	2006-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	13	8 614	16 472
Balanserade utgifter för utvecklingsarbete		8 337	7 471
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		277	9 001
Materiella anläggningstillgångar	14	12 140	19 777
Förbättringsutgifter på annans fastighet		8 684	9 317
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		3 456	10 460
Finansiella anläggningstillgångar		256 179 391	256 901 936
Andra långfristiga värdepappersinnehav		554 465	650 946
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter	15	238 539 993	242 616 628
Andra långfristiga fordringar	16	17 084 934	13 634 363
Fordringar		2 525 340	1 862 287
Kundfordringar	17	16 318	17 746
Fordringar hos andra myndigheter	18	1 388 668	1 505 687
Övriga fordringar	19	1 120 353	338 854
Periodavgränsningsposter		19 876 757	21 697 986
Förutbetalda kostnader	20	7 889 783	9 674 586
Övriga upplupna intäkter	21	11 986 974	12 023 400
Avräkning med statsverket		949 790 943	1 043 582 592
Avräkning med statsverket	22	949 790 943	1 043 582 592
Kortfristiga placeringar		10 944 831	26 032 397
Värdepapper och andelar		10 944 831	26 032 397
Kassa och bank		2 936 380	3 081 293
Kassa och bank	23	2 936 380	3 081 293
SUMMA TILLGÅNGAR		1 242 274 396	1 353 194 740
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital		-52 331 601	-50 661 983
Statskapital	24	1 726 224	1 810 387
Balanserad kapitalförändring	25	-53 040 170	-79 231 447
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	12	-1 017 656	26 759 077
Avsättningar		1 063 000	2 210 000
Reservering för framtida garantiförluster	26	1 063 000	2 210 000
Statsskulden	27	1 168 013 206	1 269 957 334
Lån i svenska kronor		935 172 883	1 003 933 564
Lån i utländsk valuta		232 840 324	266 023 770
Skulder m.m.		83 630 378	85 450 661
Skulder till andra myndigheter	28	73 873 622	70 942 761
Leverantörsskulder		27 890	19 272
Övriga skulder	29	9 728 867	14 488 627
Periodavgränsningsposter		41 899 413	46 238 728
Upplupna kostnader	30	21 910 189	23 823 590
Övriga förutbetalda intäkter	31	19 989 224	22 415 138
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 242 274 396	1 353 194 740
Ansvarsförbindelser			
Garantiåtaganden utan reservering för framtida garantiförluster	32	79 932 518	78 081 268
Skuldbevis	33	6 472 256	6 201 089
Inskrivna spar- och premieobligationer	34	1 059	1 079

Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar hur verksamheten finansierats och hur Riksgäldens likvida ställning har förändrats.

1 000-tal kronor	2007	2006
Drift		
Kostnader		
Räntor på statsskulden m.m.	-1 16 529 472	-105 360 399
Förvaltningsutgifter	-365 295	-381 928
Infriande av garantier	-891	-54
Garantisubventioner	-86 400	-86 400
EU-avgifter	-25 528 787	-26 672 009
	-142 510 846	-132 500 790
Finansiering genom intäkter och avgifter		
Räntor på statsskulden m.m.	69 368 085	55 915 755
Återvunna garantier	14 768	13 536
Avgifter för garantigivning och räntor från räntekonto	322 246	269 029
Övriga inkomster	2 663	1 386
EU-avgifter från myndigheter, intäkt	26 418 912	27 044 475
	96 126 673	83 244 181
Finansiering från statsbudgeten		
Anslagsmedel som erhållits för drift	47 679 222	51 024 297
Ökning(+)/minskning(-) av statskapital	-651 962	-1 222 433
	47 027 259	49 801 864
Finansiering genom skulddispositioner		
Ökning(-)/minskning(+) av kortfristiga fordringar	-740 491	200 618
Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder	-8 817 989	1 064 714
	-9 558 480	1 265 333
Kassaflöde till drift	-8 915 393	1 810 587
Investeringar i		
- materiella anläggningstillgångar	-675	-13 516
- immateriella anläggningstillgångar	-2 788	-5 064
Summa investeringsutgifter	-3 462	-18 580
Finansiering		
Lån från Riksgälden	5 840	13 296
- amorteringar	-13 092	-11 661
Anslagsmedel som erhållits för amorteringar	13 092	11 661
	5 840	13 296
Kassaflöde till investeringsverksamhet	5 840	-5 284

Fortsättning Finansieringsanalys

1 000-tal kronor	2007	2006
Låneverksamhet		
Täckning av underskott på statens centralkonto	138 894 014	92 653 221
Ökning (-)/minskning (+) av behållningar på räntekonto	4 064 330	3 787 099
In- och utlåning		
Ökning (+)/minskning (-) av inlåning	3 913 622	-14 901 913
Ökning (-)/minskning (+) av utlåning	1 726 064	-12 599 657
	5 639 686	-27 501 570
Finansiering genom upplåning		
Ökning (+)/minskning (-) av upplåning		
- statsobligationslån	5 795 139	20 236 415
- statskuldväxlar	-76 263 309	-38 614 844
- dagslån	1 572 000	0
- premieobligationer	-3 000 000	-1 100 000
- Riksgäldsspar	2 275 603	1 297 257
Upplåning i svenska kronor	-69 620 566	-18 181 171
Upplåning i utländsk valuta	-30 993 101	-21 782 189
Finansiering genom skulddispositioner		
Ökning (-)/minskning (+) av		
- uppköpta obligationer	96 481	193 120
- dagslån och placeringar	15 087 400	-3 925 817
Ökning (+)/minskning (-) av		
- skuldkötselåtgärder	30 547	-60 914
- övriga kortfristiga skulder	-231 720	-114 404
	14 982 707	-3 908 014
Påverkan från valutakursförändringar	-4 136 309	23 530 090
Kassaflöde från låneverksamhet	58 830 761	48 597 467
Uppbördsverksamhet		
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	5 675	6 864
Erhållen uppbörd	3 436 616	3 417 221
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	-7	-82
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet	-3 442 283	-3 424 004
Kassaflöde från uppbördsverksamhet	0	0
Förändring av likvida medel	49 911 905	50 402 770
Specifikation likvida medel		
Likvida medel vid årets början	123 099 045	72 696 275
Ökning (+)/minskning (-) av		
- kassa och postgiro	1 447	-1 601 167
- tillgodohavande på räntekonto	-302 820	207 396
- banktillgodohavanden	156 460	355 657
Ökning (+)/minskning (-) av		
- fordran till statsverket	50 056 819	51 440 885
Förändring av likvida medel	49 911 905	50 402 770
Likvida medel vid årets slut	173 010 951	123 099 045

Anslagsredovisning

Anslagsredovisningen omfattar en redovisning och specifikation av utfallet på de inkomstitlar och anslag på statsbudgeten som Riksgälden under budgetåret har disponerat.

Redovisning mot statsbudgetens inkomstitlar (1 000-tal kronor)

Inkomstittel	Benämning	Utfall per 31 dec 2007
2153	Inlevererat överskott från AB Svenska Spel	3 436 616
2557	Avgifter vid Statens internbank i Riksgäldskontoret	5 667
2811 09	Övriga inkomster	4 709 803
Summa		8 152 086

Redovisning mot statsbudgetens anslag (1 000-tal kronor)

Anslag		Ingående över- förings- belopp	Årets till- delning enligt reglerings- brev	Utnyttjad del av medgivet över- skridande	In- dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp 31 dec 2007
26 92:1	Räntor på statsskulden , anslagspost 1 ¹	-1 290 000	43 000 000	1 150 637		42 860 637	-47 160 637	-4 300 000
26 92:3	Provisionskostnader i samband med upplåning och skuldförvaltning, anslagspost 1 ¹	71 596	160 000		-71 596	160 000	-85 852	74 148
2 2:3	Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader, anslagspost 1	11 074	270 121		-3 040	278 155	-269 197	8 958
Garantiverksamheten								
2 2:5	Avsättning för garantiverksamhet, anslagspost 2		1 400			1 400	-1 400	0
22 36:4	Banverket: Banhållning och sektorsuppgifter, anslagspost 6	490	85 000			85 490	-85 000	490
Summa		-1 206 840	43 516 521	1 150 637	-74 636	43 385 682	-47 602 087	-4 216 405

¹ Riksgälden har rätt att överskrida anslaget. Anslaget omfattas inte av utgiftstaket. Eventuellt outnyttjade medel får inte föras över till nästa år.

Intäkter av anslag i resultaträkning jämfört anslagsutfallet

Enligt anslagsredovisningen är den totala anslagsbelastningen 47 602,1 miljoner kronor.

Enligt resultaträkningen är intäkter av anslag netto 47 686,5 miljoner kronor, en skillnad på 84,4 miljoner kronor.

Skillnaden förklaras av att anslagsintäkter för depositioner för futures redovisas mot statskapital. Se även not 24.

Noter (1 000-tal kronor)

Not 1 • Intäkter av anslag

	2007	2006
Intäkter av anslag	47 600 076	50 949 558
Intäkter av anslag för garantisubventioner	86 400	86 400
Summa	47 686 476	51 035 958

Intäkter av anslag består av anslagen räntor på statsskulden, provisionskostnader och förvaltningskostnader.

Differensen mellan intäkter av anslag och utgifter enligt anslagsredovisningen förklaras av att anslagsintäkten för depositioner för futures redovisas mot statskapital, se även not 24.

Not 2 • Intäkter av avgifter

	2007	2006
Intäkter av avgifter från garantier och krediter	207 258	213 139
Övriga förvaltningsintäkter	1 274	727
Summa	208 533	213 867

Intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen var 8 tusen kronor.

Avgifter för kopiering enligt 15 § avgiftsförordningen var 2 tusen kronor.

Not 3 • Räntekostnader/ränteintäkter

Realiserade räntekostnader uppstår till exempel vid kupongutbetalningar men även när vi köper tillbaka obligationer eller statsskuldväxlar. Vi betalar då för ränta fram till uppköpsdagen. Orealiserad räntekostnad uppstår på grund av att räntekostnaderna periodiseras löpande för att få en jämn kostnadsränta.

Ränteintäkter uppstår när vi ger ut kupongobligationer. Köparen betalar då den ränta som beräknats från föregående räntebetalning fram till utgivningsdagen. De realiserade ränteintäkterna i privatmarknadsupplåningen består av vinster på vårt eget innehav av premieobligationer.

Anslaget belastas bara med de betalda beloppen.

Fortsättning Not 3

Realiserade räntekostnader/ -intäkter	2007	2006
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	-53 053 458	-50 683 690
Ränteintäkter i svenska kronor	16 119 596	14 315 780
	-36 933 862	-36 367 910
Räntekostnader i utländsk valuta	-25 870 566	-23 310 883
Ränteintäkter i utländsk valuta	15 054 609	12 763 760
	-10 815 957	-10 547 123
Statsskuldsförvaltning, privatmarknadsupplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	-1 776 176	-1 531 955
Ränteintäkter i svenska kronor	17 907	20 776
	-1 758 269	-1 511 179
Statens internbank, in- och ut- låning till statliga myndigheter		
Räntekostnader i svenska kronor	-4 492	-630
Räntekostnader i svenska kronor, inomstatligt	-3 220 785	-1 860 959
Ränteintäkter i svenska kronor	540 898	429 071
Ränteintäkter i svenska kronor, inomstatligt	8 084 240	7 550 960
	5 399 861	6 118 443
Realiserade räntekostnader/ -intäkter (92:1)	-44 108 226	-42 307 769
Orealiserade räntekostnader/ -intäkter		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	-1 966 350	-1 392 355
Ränteintäkter i svenska kronor	-190 674	36 176
	-2 157 024	-1 356 179
Räntekostnader i utländsk valuta	-154 006	547 492
Ränteintäkter i utländsk valuta	251 306	163 415
	97 300	710 907
Statsskuldsförvaltning, privatmarknadsupplåning		
Räntekostnader i svenska kronor	33 120	76 703
Ränteintäkter i svenska kronor	-724	-285
	32 396	76 418
Statens internbank, in- och ut- låning till statliga myndigheter		
Räntekostnader i svenska kronor	0	-7 184
Räntekostnader i svenska kronor, inomstatligt	57 796	-17 795
Ränteintäkter i svenska kronor	45 527	36 313
Ränteintäkter i svenska kronor, inomstatligt	32 332	40 696
	135 655	52 030
Räntekostnader i utländsk valuta	269 504	-223 075
Ränteintäkter i utländsk valuta	-174 201	225 652
	95 304	2 577
Orealiserade räntekostnader/ -intäkter	-1 796 370	-514 247
Totala räntekostnader	-85 685 412	-78 404 330
Totala ränteintäkter	39 780 817	35 582 314
Totala räntekostnader/intäkter	-45 904 596	-42 822 016

Not 4 • Över-/underkurs vid emission

Realiserade över-/underkurser	2007	2006
Statsskuldskötsel, institutionell upplåning		
Överkurser i svenska kronor	4 214 675	5 558 819
Underkurser i svenska kronor	-681 894	-1 592 196
	3 532 781	3 966 623
Överkurser i utländsk valuta	77 890	139 589
Underkurser i utländsk valuta	-77 890	-139 628
	0	-38
Summa realiserade över-/underkurser (92:1)	3 532 781	3 966 584
Orealiserade över-/underkurser		
Statsskuldskötsel, institutionell upplåning		
Överkurser i svenska kronor	2 039 233	2 534 502
Underkurser i svenska kronor	384 778	924 941
	2 424 012	3 459 443
Överkurser i utländsk valuta	39 728	-4 755
Underkurser i utländsk valuta	-57 537	39 749
	-17 809	34 995
Statsskuldskötsel, privatmarknadsupplåning		
Överkurser i svenska kronor	2 029	2 275
	2 029	2 275
Statens internbank		
Överkurser i svenska kronor	1 104	950
Underkurser i svenska kronor	-1 151	-1 313
	-47	-363
Summa orealiserade över-/underkurser	2 408 184	3 496 350
Summa över-/underkurs vid emission	5 940 965	7 462 934

När vi ger ut befintliga kuponglån uppstår en realiserad över- eller underkurs. Storleken beror på förhållandet mellan kupongräntan och marknadsräntan vid emissionstillfället. Den realiserade över- eller underkursen anslagsavräknas direkt men kostnadsmissigt periodiseras den över lånets löptid. De kostnadsmissiga periodiseringarna är orealiserade och storleken varierar från år till år beroende på;

- skillnaden mellan kupongräntan och marknadsräntan vid emission.
- den periodisering som görs under året beräknad på summan av den ackumulerade över- eller underkursen och de underliggande lånens återstående löptid.
- återköp i lån i och med att hela den kvarvarande över- eller underkursen påverkar resultatet.

Not 5 • Realiserade kursförändringar

Statsskuldskötsel, institutionell upplåning	2007	2006
Realiserade kursvinster i svenska kronor	638 871	478 405
Realiserade kursförluster i svenska kronor	-5 838 018	-6 856 017
	-5 199 147	-6 377 612
Realiserade kursvinster i utländsk valuta	8 177 971	2 817 305
Realiserade kursförluster i utländsk valuta	-7 215 326	-2 400 820
	962 645	416 485
Statsskuldskötsel, privatmarknadsupplåning		
Realiserade kursvinster i svenska kronor	1 954	873
Realiserade kursförluster i svenska kronor	-2 037	-4 060
	-83	-3 187
Statens internbank		
Realiserade kursvinster, inomstatligt	46 280	34 961
Realiserade kursförluster, inomstatligt	-37 384	-462
	8 896	34 499
Realiserade kursvinster, utomstatligt	0	497
	0	497
Realiserade kursförändringar (92:1)	-4 227 688	-5 929 318

Realiserade kursvinster eller -förluster uppstår när vi köper tillbaka obligationer och statsskuldsväxlar och beror på att marknadsräntan avviker från kupongräntan. Orealiserade kursförändringar bokförs bara i internredovisningen och påverkar inte resultaträkningen.

Not 6 • Valutakursförändringar

Realiserade valutavinster/-förluster	2007	2006
Statsskuldskötsel, institutionell upplåning		
Realiserade valutavinster i utländska lån	1 318 004	194 167
Realiserade valutaförluster i utländska lån	-540 744	-1 353 820
	777 260	-1 159 653
Realiserade valutavinster i skuldskötselinstrument	14 955 997	11 563 963
Realiserade valutaförluster i skuldskötselinstrument	-18 293 201	-16 748 974
	-3 337 204	-5 185 011
Statens internbank		
Realiserade valutaförluster i utländska lån	-1 142	-20 981
Realiserade valutavinster i skuldskötselinstrument	106 722	29 212
	105 580	8 231
Realiserade valutavinster/-förluster (92:1)	-2 454 364	-6 336 433
Orealiserade valutavinster/-förluster		
Statsskuldskötsel, institutionell upplåning		
Orealiserade valutakursförändringar i utländska lån	-228 696	14 816 248
	-228 696	14 816 248
Orealiserade valutakursförändringar i skuldskötselinstrument	-4 796 117	8 617 642
	-4 796 117	8 617 642
Statens internbank		
Orealiserade valutakursförändringar i skuldskötselinstrument	888 130	60 914
	888 130	60 914
Orealiserade valutakursförändringar	-4 136 684	23 494 804
Totala valutakursförändringar	-6 591 048	17 158 371

De realiserade valutakursförändringarna uppstår när vi betalar tillbaka utländska lån och kursen avviker från den kurs som vi lånade till.

De orealiserade valutakursförändringarna uppstår när vi värderar skulder och fordringar i utländsk valuta till bokslutsdagens kurser. Utöver statsskulden värderas också valutakonton och placering av medel enligt så kallade CSA-avtal (Credit Support Annex) m.m.

I följande tabell beskrivs fördelningen av de totala orealiserade valutakursförändringarna på statsskulden respektive övriga poster.

Av årets förändring av valutaomvärderingen avsåg -5 295,1 miljoner kronor statsskulden.

Miljoner kronor	Ingående balans	Utgående balans	Förändring i resultaträkning
Statsskulden (not 27)	-9 452,7	-5 076,4	-5 295,1
Övriga poster ¹	2 625,5	2 385,6	1 158,4
Summa	-6 827,3	-2 690,8	-4 136,7

¹ Valutakonton (not 23), Fordran CSA-avtal och Depositioner för handel med futures (not 19), Skuld CSA-avtal och Utställda optioner (not 29).

Not 7 • Intäktsförda preskriberade obligationer, kuponger och vinster

	2007	2006
Preskriberade premieobligationer	26 320	23 378
Övriga preskriberade obligationer och lån	-451	-57
Summa preskriberade obligationer och lån	25 870	23 321
Preskriberade räntor	-191	560
Preskriberade premievinster	-13 208	-6 264
Summa	12 471	17 617

Premieobligationer som Riksgälden ger ut preskriberas 10 år efter att de har förfallit om inte innehavaren har löst in dem. Då tar vi bort dem som skuld och redovisar dem som vinst i resultatet. Till och med 2007 har vi löst in premieobligationer fram till 20 år efter det att de har förfallit. Inlösen efter preskriptionstidens utgång, 11–20 år efter obligationens förfall, redovisas som en kostnad i resultatredovisningen. Från och med 2008 löser vi bara in premieobligationer 10 år efter förfall. Under året har 1987 års båda lån passerat preskriptionstiden och vi har redovisat intäkter på 31,9 miljoner kronor. Vi hanterar premievinster på motsvarande sätt.

Not 8 • Provisioner till banker m.fl.

Statsskuldsköper, institutionell upplåning	2007	2006
Försäljningsprovisioner	-31 571	-31 652
Futuresprovisioner	-9 443	-12 849
Förvaltningsprovisioner	-10 915	-7 808
Inlösenprovisioner	-911	-5 095
Valutaupplåningsprovisioner	-480	34
Summa (92:3)	-53 320	-57 370
Periodiserade provisionskostnader	-300	-3 000
Statsskuldsköper, privatmarknadsupplåning		
Försäljningsprovisioner	-29 520	-27 900
Vinstutbetalningsprovisioner	-493	-269
Inlösenprovisioner	-2 519	-1 990
Övriga provisioner	0	-875
Summa (92:3)	-32 533	-31 034
Summa	-86 152	-91 404

Jämförelseuppgifterna har justerats avseende Avgifter till banker som flyttats till not 11, posten Ersättningar till banker m.m.

De periodiserade provisionerna avser förvaltningsprovisioner. Eftersom provisionerna är periodiserade görs ingen anslagsavräkning.

Not 9 • Personalkostnader

	2007	2006
Löner, arvoden och arbetsgivaravgifter	-96 668	-94 254
Utbildning	-3 380	-2 648
Övriga personalkostnader	-3 170	-2 875
Summa	-103 218	-99 777

Lönekostnaderna uppgick under år 2007 till 63,2 miljoner kronor (60,6 miljoner kronor för år 2006).

Not 10 • Kostnader i garantiverksamheten

	2007	2006
Omvärdering av lån med kreditrisk	1 100 000	0
Omvärdering av garantifordringar	305	2 758
Reservering för förväntade garantiförluster	1 147 000	44 000
Summa	2 247 305	46 758

Förändringen av Omvärdering av lån med kreditrisk beror främst på minskad risk avseende lån till SVEDAB. Förändringen av Reservering för förväntade garantiförluster beror huvudsakligen på minskad risk för garantin avseende Öresundsbron.

Not 11 • Övriga driftkostnader

	2007	2006
Kostnad för utbetalning av garanti-subvention	-86 400	-86 400
Ersättningar till banker m.m.	-27 509	-27 676
Reklam, information och PR	-53 583	-50 316
Försäljningskostnader		
hushållsupplåning	-7 987	-6 881
Inköp av korttidsinventarier	-30 710	-42 060
Köpta tjänster	-23 339	-32 809
Post och tele	-9 765	-8 790
Resekostnader	-2 062	-1 864
Administrativa kostnader	-4 834	-6 118
Periodisering av kostnader för premielån	1 645	-698
Summa	-244 544	-263 611

Jämförelseuppgifterna har justerats avseende Ersättningar till banker m.m. Se not 8.

Not 12 • Årets kapitalförändring

	2007	2006
Över-/underskott, garantier och krediter	2 504 906	278 924
Övrig kapitalförändring	-3 522 562	26 480 153
Summa	-1 017 656	26 759 077

Kapitalförändringen visar hur myndighetskapitalet har förändrats under året. För statliga myndigheter är kapitalförändringen inte ett mått på om verksamheten går bra eller dåligt. Utgifter och inkomster ger via anslagen en motsvarande intäkt av anslag respektive en reduktion av intäkt av anslag, det vill säga nettot i resultaträkningen blir noll. Däremot avräknas inte anslagen för så kallade periodiseringar, exempelvis upplupna räntekostnader eller orealiserade valutakursförändringar.

Årets kapitalförändring består av periodiseringar i vår anslagsfinansierade verksamhet samt över- och underskott i vår avgiftsfinansierade garanti- och kreditverksamhet.

Not 13 • Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utvecklingsarbete	2007-12-31	2006-12-31
IB	9 230	5 182
Årets anskaffningar	2 788	4 048
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-1 759	-368
Årets avskrivningar	-1 921	-1 391
UB	8 337	7 471
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
IB	11 400	10 384
Årets anskaffningar	0	1 017
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-2 399	-1 150
Årets avskrivningar	-1 338	-1 249
Årets nedskrivningar	-7 387	0
UB	277	9 001
UB immateriella anläggningstillgångar	8 614	16 472
Årets avskrivningar och nedskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-10 646	-2 640

Not 14 • Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet	2007-12-31	2006-12-31
IB	10 979	1 106
Årets anskaffningar	373	9 873
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-1 662	-1 091
Årets avskrivningar	-1 006	-571
UB	8 684	9 317
Maskiner och inventarier, anskaffningsvärde		
IB	66 211	62 568
Årets anskaffningar	301	3 643
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-55 751	-48 378
Årets avskrivningar	-5 589	-7 373
Årets nedskrivningar	-1 716	0
UB	3 456	10 460
UB materiella anläggningstillgångar	12 140	19 777
Årets avskrivningar och nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	-8 311	-7 944
Summa avskrivningar och nedskrivningar immateriella och materiella anläggningstillgångar	-18 957	-10 584

I april månad avbröts det utvecklingsprojekt som sedan 2005 arbetat med att införa ett nytt affärssystem för Riksgäldsspar, eftersom det visat sig mer komplicerat och tidsödande än vad både Riksgälden och kontrakterad leverantör förutsett. Kostnaden för det avbrutna projektet belastar i sin helhet årets resultat som en nedskrivning.

Not 15 • Långfristiga fordringar hos andra myndigheter

	2007-12-31	2006-12-31
Löpande krediter	-11 839 478	-14 962 445
Rörelsekapital med fast löptid	-5 248 456	-5 780 073
Investeringslån	-36 031 395	-40 798 421
Räntekonto med kredit (förvaltningskostnader)	-2 719 074	-4 326 624
Räntekontomedel långfristiga lån	-700 000	-650 000
Räntekonto med kredit (övrigt)	-9 028 141	-9 650 927
Utlåning med realränta	-1 666 081	-1 880 399
Utlåning med nominell ränta	-2 600 000	-3 900 000
Premiepensionsmyndigheten (PPM) fondmedel	-1 486 625	35 106
Centrala studiestödsnämnden (CSN)	-148 568 064	-143 033 807
Lån till anläggningstillgångar för förvaltningsändamål	-18 652 679	-17 669 037
Summa	-238 539 993	-242 616 628

Riksgälden ska självt låna till investeringar i anläggningstillgångar för förvaltningsändamål. Våra egna lån till investeringar i anläggningstillgångar, 15 miljoner kronor, ingår i posten Lån till anläggningstillgångar för förvaltningsändamål (22 miljoner kronor för 2006).

Not 16 • Andra långfristiga fordringar

Utomstatligt	2007-12-31	2006-12-31
Lånefordringar		
Akkumulerad utlåning	14 359 098	11 936 675
Årets nytulåning	8 403 842	8 028 923
Årets amorteringar	-6 061 500	-5 606 500
Tidigare års värdering, ackumulerade	-1 900 000	-1 900 000
Årets värdering	1 200 000	0
UB	16 001 440	12 459 098
Utvecklingskapital/royalty		
Akkumulerad utlåning	1 275 265	1 267 276
Årets nytulåning	8 229	7 989
Årets amorteringar	0	0
Tidigare års värdering, ackumulerade	-100 000	-100 000
Årets värdering	-100 000	0
UB	1 083 494	1 175 265
Summa	17 084 934	13 634 363

Lån till SVEDAB och A-Train AB är nedskrivna med 700 miljoner kronor respektive 200 miljoner kronor.

Not 17 • Kundfordringar

	2007-12-31	2006-12-31
Fakturerade räntor och avgifter i garantiverksamheten	11 269	13 389
Övriga kundfordringar	5 049	4 357
Summa	16 318	17 746

Not 18 • Fordringar hos andra myndigheter

	2007-12-31	2006-12-31
Fakturerade räntor och avgifter i Statens internbank	1 311 047	1 281 787
Mervärdesskatt	6 220	7 127
Kundfordringar på statliga myndigheter	71 401	33 098
Övriga inomstatliga fordringar	0	183 675
Summa	1 388 668	1 505 687

Not 19 • Övriga fordringar

	2007-12-31	2006-12-31
Premieobligationsvinster	3 154	632
Premieobligationer	10 258	9 761
Depositioner för handel med futures	227 521	311 535
Regressfordringar från infriade garantier	15 500	16 918
Fordran skattekonto	0	6
Avräkningskonton	1	0
Fordran CSA-avtal	863 915	0
Fordringar avseende personalen	4	2
Summa	1 120 353	338 854

Jämförelseuppgifterna har justerats för Terminskontrakt Statens internbank som flyttats till not 29.

Depositioner för handel med futures

Vi räknar dagligen av vinst eller förlust av tecknade futureskontrakt. Det medför att innehavaren av ett futureskontrakt betalar eller får ett variationssäkerhetskrav varje dag och därmed också en deposition. Under 2007 har vi använt futures i mindre omfattning i skuldförvaltningen. Därmed minskar också de deponerade medlen.

Fordran CSA-avtal

Avser att säkerheter betalas i form av kontanter i samband med att marknadsvärdet förändras på derivatinstrument.

Not 20 • Förutbetalda kostnader

	2007-12-31	2006-12-31
Förutbetalda kostnader	4 718	5 040
Förutbetalda kostnader, premieobligationer	137 566	135 921
Förutbetalda underkurser, upplåning i svenska kronor	4 251 480	4 201 246
Förutbetalda underkurser, upplåning i utländsk valuta	283 643	341 180
Förutbetalda underkurser, Statens internbank	1 037	2 188
Underkurser, statsskulden till nominellt belopp i svenska kronor	3 122 778	4 989 012
Underkurser, statsskulden till nominellt belopp i utländsk valuta	88 562	0
Summa	7 889 783	9 674 586

Förutbetalda kostnader premieobligationer

Kostnader för att ge ut premieobligationer. Kostnaderna periodiseras över obligationens löptid.

Förutbetalda underkurser

Underkurser uppstår när vi ger ut obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden bokförs som en underkurs och periodiseras över lånets löptid.

Underkurser, statsskulden till nominellt belopp

I statsskulden ingår det nominella beloppet på nollkupongslån och statskuldväxlar, dvs. det belopp som betalas ut vid förfall. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det nominella beloppet, dvs. räntekompensationen, bokförs som underkurser och periodiseras över lånets löptid, se även not 27.

Not 21 • Övriga upplupna intäkter

	2007-12-31	2006-12-31
Ränteintäkter, skuldskötselinstrument	10 656 770	10 771 206
Ränteintäkter, uppköpta obligationer i svenska kronor	1 510	2 234
Ränteintäkter, valutakonton	139	119
Ränteintäkter, CSA	846	0
Ränteintäkter, Statens internbank	1 143 753	1 096 841
Inflation, Statens internbank	181 335	150 388
Upplupna avgifter, Statens internbank	2 621	2 613
Summa	11 986 974	12 023 400

Ränteintäkter skuldskötselinstrument och uppköpta obligationer

Avser ränteintäkter förknippade med statsskulden som är intjänade under året men ännu inte inbetalda.

Ränteintäkter, CSA

Avser ränteintäkter på CSA-avtal och säkerheter på derivatinstrument som är intjänade under året men ännu inte inbetalda.

Ränteintäkter, Statens internbank

Avser ränteintäkter på in- och utlåning i Statens internbank som är intjänade under året men ännu inte inbetalda.

Inflation, Statens internbank

Avser inflation på den utlåning i Statens internbank som är intjänad under året men ännu inte inbetald.

Not 22 • Avräkning med statsverket

	2007-12-31	2006-12-31
Avräkning med statsverket – ingående balans	1 043 582 592	1 088 954 493
Avräknat med statsbudgetens inkomsttitlar		
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	0	-746
9456 Inlevererat överskott AB Svenska spel	-3 436 616	-3 417 221
2557 Avgifter vid Statens internbank i Riksgäldskontoret	-5 667	-6 037
2811 09 Övriga inkomster	-4 709 803	0
	-8 152 086	-3 424 004
Avräknat med statsbudgetens utgiftsanslag		
26 92:1 Räntor på statsskulden	47 160 637	49 374 070
26 92:3 Provisionskostnader	85 852	88 404
2 2:3 Förvaltningskostnader	269 197	264 650
2 2:5 Avsättning till garantiverksamhet, Dom shvetsii	1 400	1 400
22 36:4 Banverket: Banhållning	85 000	85 000
	47 602 087	49 813 525
Avräknat med statsverkets checkräkning		
Uttag	-957 013 971	-875 980 161
Insättningar	822 417 329	787 979 419
Betalningsmyndigheten	-185 497 422	-173 407 659
Nordea	-51 934 529	-52 375 716
SEB	-3 461 595	-25 956 332
Riksgälden	52 783 025	85 558 810
Swedbank	-1 451 231	-11 013 861
EU-betalningar	890 124	372 465
	-323 268 270	-264 823 035
Engångsvisa direktavräkningar med statsverket¹		
Engångsvisa direktavbetalningar samt fordringar på statsverket	4 142 003	0
	4 142 003	0
Utbetalda/inbetalda anslagsmedel		
Anslagsmedel på ramanslag	186 912 991	174 499 464
Anslagsmedel på ramanslag, Riksgäldskontoret	-267 081	-274 684
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	-1 329 092	-1 167 887
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel, Riksgäldskontoret	567 800	0
Ingångsvärde på räntekonto	0	4 721
	185 884 617	173 061 614
Avräkning med statsverket – utgående balans	949 790 943	1 043 582 592

¹ Riksgälden övertog den 21 februari 2007 Venantius statsgaranterade obligationslån. Venantius betalade 4,1 miljarder kronor till Riksgälden för övertagandet, dessa medel levererades in på inkomsttitel. I samband med det uppstod även en fordran på statens centralkonto. Denna fordran löses upp i takt med att lånen förfaller.

Avräkningen med statsverket speglar kopplingen mellan myndigheten och statsbudgeten. Posten är å ena sidan en avräkning mot anslag och inkomsttitlar, å andra sidan nettobetalingar på statens centralkonto. I vår balansräkning återfinns statens samlade flöden, vilket gör att Avräkning med statsverket även innehåller övriga myndigheters betalningsflöden som påverkar statens centralkonto.

Not 23 • Kassa och bank

	2007-12-31	2006-12-31
Bankgironummer	831 073	469 210
Räntekonto förvaltningsverksamheten	45 675	28 344
Räntekonto garantier	2 190 614	1 949 249
Räntekonto garantier, Venantius	0	561 516
Övriga bankkonton	-142 611	-1 811
	2 924 750	3 006 508
Valutakonto Nordea	11 383	74 328
Valutakonto Euroclear	238	436
Valutakonto Cedel	8	22
	11 630	74 785
Summa	2 936 380	3 081 293

Avgifter för garantier placeras som garantireserv på räntekonto i Riksgälden. Venantius särskilda garantireserv har avvecklats under 2007 då garantin till Venantius upphörde.

Not 24 • Statskapital

	2007-12-31	2006-12-31
Depositioner för handel med futures	1 725 998	1 810 387
Konst från Statens konstråd	226	0
Summa	1 726 224	1 810 387

Statskapital är värdet av tillgångar som finansieras med anslagsmedel. När en myndighet redovisar en utgift redovisas normalt också en intäkt av anslag i resultaträkningen. När en deposition (för marginalsäkerheter för handel med futures) lämnas redovisas intäkten av anslag som statskapital i balansräkningen i stället för resultaträkningen. Statskapitalet motsvarar värdet av depositionen, se även not 19, som finansierats med anslagsmedel. När marginalsäkerheten realiserar redovisas också utgiften i resultaträkningen och statskapitalet minskar med motsvarande belopp.

Not 25 • Balanserad kapitalförändring

	2007-12-31	2006-12-31
Balanserad kapitalförändring	-53 040 170	-79 231 447
Summa	-53 040 170	-79 231 447

Under 2007 upplöstes den särskilda garantireserven för Venantius. Behållningen på räntekontot, 567,8 miljoner kronor, levererades in till inkomsttitel och påverkade den balanserade kapitalförändringen.

Not 26 • Reservering för framtida garantiförluster

	2007-12-31	2006-12-31
IB	2 210 000	2 254 000
Periodens reservering för framtida garantiförluster	-1 147 000	-44 000
- varav reservering för garantier, exklusive Venantius	-1 145 000	-36 000
- varav reservering för Venantius	-2 000	-8 000
UB	1 063 000	2 210 000
- varav garantier, exklusive Venantius	1 063 000	2 208 000
- varav Venantius	0	2 000

Jämförelseuppgifterna har justerats. Nedan redovisas storleken vid periodernas slut på de åtaganden för vilka reserveringar gjorts för framtida garantiförluster. Dessa åtaganden redovisas inte som ansvarsförbindelser inom linjen. I not 32 redovisas Riksgäldens övriga garantiåtaganden. Den minskade reserveringen beror främst på värderingen av Öresundsbron.

	2007-12-31	2006-12-31
Garantier som tillhör den ordinarie garantireserven		
Infrastrukturprojekt		
- Öresundsförbindelsen ¹	25 175 874	25 243 965
- SwePol Link	150 000	0
- Källandsö Varv	6 400	0
Finansiering och fastigheter		
- SBAB	5 000 000	6 000 000
- Övriga	1 005 000	1 176 000
Pensionsåtaganden ²		
- Försäkringsbolaget Pensionsgaranti	5 715 295	5 836 061
- Posten	3 187 576	3 236 954
- Övriga	389 384	418 191
Internationella projekt		
- Nordiska Investeringsbanken	6 665 305	6 412 764
- Övriga	67 439	73 679
Övriga åtaganden	63 514	77 221
Summa	47 425 787	48 474 835
Garantier för Venantius (särskild garantireserv)	0	4 373 033
Summa	47 425 787	52 847 868

¹ Åtagandet delas med danska staten. Det redovisas som skuldernas nominella värde plus det belopp som Öresundsbro Konsortiet, ÖSK, kan bli skyldigt att betala för ingångna swappar. Detta skiljer sig från ÖSK:s redovisning som tar upp marknadsvärdet på skulder och swappar.

² Uppgifter gäller tidpunkten 2006-12-31.

Not 27 • Statsskulden

	2007-12-31	2006-12-31
Nominell skuld i svenska kronor		
Nominella statsobligationer	513 171 825	553 910 750
Ränte- och valutaswappar	-225 900 000	-239 000 000
Statsskuldväxlar	170 855 850	254 685 055
Ränteswappar	111 679 477	94 250 000
Privatmarknadslån	62 965 109	63 553 634
Likviditetsförvaltningsinstrument	68 906 724	44 928 250
Valutaterminer i svenska kronor	16 652 327	14 335 524
Summa nominell skuld i svenska kronor	718 331 311	786 663 213
Real skuld i svenska kronor	216 841 572	217 270 351
Summa skuld i svenska kronor	935 172 883	1 003 933 564
Skuld i utländsk valuta		
Obligationer m.m. i utländsk valuta	133 952 275	138 031 610
Valutaswappar	115 872 736	141 303 404
Terminskontrakt m.m.	-16 984 687	-13 311 244
Summa skuld i utländsk valuta	232 840 324	266 023 770
Statsskuld	1 168 013 206	1 269 957 334

Statsskulden redovisas till nominellt belopp, inkl. upplupen inflation t.o.m. bokslutsdagen, i svenska kronor. Instrument i utländsk valuta är värderade till bokslutsdagens valutakurser. Förändringen från ursprungskursen blir realiserade valutakursdifferenser, årets förändring, se not 6.

Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldväxlar tas upp till det belopp som kommer att betalas ut på förfallodagen och inte till det belopp som betalats in. Skillnaden mellan inbetalt belopp och nominellt redovisas som förutbetalda kostnader, se not 20. De periodiseras och resultatförs under löptiden som räntekostnad.

Placeringar i dagslån och andras värdepapper, optioner, futures och Riksgäldens eget innehav av premieobligationer ingår inte i statsskulden.

Riksgälden köper tillbaka statsobligationer och statsskuldväxlar. Dessa köp i lån utgivna av Riksgälden ses som förtida amortering och minskar aktuellt lån under statsskulden. Premieobligationer, som vi har köpt tillbaka, redovisas som anläggningstillgång till förfall. När obligationer köps tillbaka redovisas skillnad mellan betalt belopp och bokförd skuld som realiserad kursvinst eller -förlust.

Kostnaden för statsskulden visas i noterna 3-6.

Det finns ett nytt mått, beslutat av regeringen, som är baserat på statsskuldens summerade kassaflöden. Det måttet används endast för att beskriva statsskuldens sammansättning. För att redovisa skuldens storlek använder vi det vanliga måttet, okonsoliderad bruttoskuld. Vissa uppgifter kan därför avvika från resultatredovisningen.

Nominella statsobligationer

Nominella statsobligationer är kuponglån vilket betyder att en fast ränta betalas ut en gång om året till kunden under löptiden. Vid förfall betalas samma belopp tillbaka som vi en gång lånade.

Swappar

Swappar görs för att ändra sammansättningen och räntebindningstiden i statsskulden. Vi gör först en ränteswapp, där den ena delen går mot statsobligationer. Vi tar emot en fast ränta som är högre än statsobligationsräntan (= swapspread). Den andra delen i ränteswappen går mot statsskuldväxlar. Där betalar vi en rörlig ränta. I nästa steg väljer vi att swappa bort en del av ränteswapparna, som går mot statsobligationerna mot valutaswappar. Här byter vi ut rörlig ränta i kronor mot rörlig ränta i utländsk valuta.

Statsskuldväxlar

Statsskuldväxlar är kortfristig upplåning upp till ett år. Statsskuldväxlar har ingen kupong utan inbetalt belopp är lägre än det nominella och avkastningen blir mellanskillnaden. De är uppbokade till nominellt belopp,

Fortsättning Not 27

skillnaden från inbetalt belopp är bokförd separat från statsskulden. Likviditetsväxlar (statsskuldväxlar med kort löptid vid utgivandet) ingår i posten Likviditetsförvaltningsinstrument.

Privatmarknadslån

Premieobligationer och Riksgäldsspar redovisas till nominellt belopp.

Likviditetsförvaltningsinstrument

Likviditetsförvaltningsinstrument är ett samlingsnamn för repor, likviditetsväxlar, kortfristiga bankplaceringar och dagslån.

Terminer

Riksgälden köper eller säljer valutor till förutbestämt pris, kvantitet och leveransdatum. Transaktionen består av en skuld och en fordran, vilket gör att statsskulden inte påverkas, förutom med den valutavärderingen som sker till bokslutsdagens kurser och som förändrar fördelningen mellan svenska kronor och utländsk valuta.

Real skuld

Reala statsobligationer med kupong och nollkupong samt Riksgäldsspar till reallt belopp. Förutom räntan kompenseras även för den inflation som har varit under lånens löptid. Inflationen ingår i statsskulden.

Skuld i utländsk valuta

Publika obligationer, privata placeringar, statsskuldväxlar och dagslån i utländsk valuta. Swappar och terminer värderade till bokslutsdagens valutakurs.

Nollkuponginstrument

Reala nollkupongsobligationer, statsskuldväxlar i svenska kronor och i utländsk valuta och Riksgäldsspar, redovisas till nominellt värde. Skillnaden mellan inbetalt belopp och nominellt värde redovisas som förutbetalda kostnader och bokförs på betaldagen. Eftersom det inte finns någon kupong uppstår inte över- eller underkurs vid utgivningen.

Not 28 • Skulder till andra myndigheter

	2007-12-31	2006-12-31
Rörliga krediter	5 174 551	7 017 594
Löpande krediter	1 580 309	1 388 081
Räntekonto med kredit (förvaltningskostnader)	34 618 559	32 731 049
Räntekonto med kredit (övrigt)	5 303 434	6 317 172
Avista medel	16 353 834	12 822 123
Bundna medel 1 år och längre	10 449 650	10 200 300
Kortfristig placering upp till 1 år, bunden ränta	4 000	0
Avista medel, övriga konton	93 496	91 981
Summa inlåning	73 577 832	70 568 300
Förfallna räntor i inlåningen	228 087	150 736
Skatteskulder	1 841	1 922
Leverantörsskulder till statliga myndigheter	1 808	903
Lån till anläggningstillgångar	15 243	22 497
Övriga skulder	48 810	198 403
Summa	73 873 622	70 942 761

Riksgäldens egna lån till investeringar i anläggningstillgångar var 15 miljoner kronor (22 miljoner kronor för 2006).

Nyupplåning i Riksgälden har skett med 6 miljoner kronor, medan 13 miljoner kronor har amorterats.

Not 29 • Övriga skulder

	2007-12-31	2006-12-31
Förfallna obligationer	431 303	665 196
Oinlösta VPC-Premieobligationer och vinster	58	58
Förfallna obligationer, vinster, räntor	431 361	665 254
Personalens preliminärskatter	1 786	2 101
Preliminärskatt Riksgäldsspar	142 667	76 746
Skatteskulder	144 453	78 847
Utställda optioner	202 958	213 414
Avräkningskonton affärsdagsredovisning	22 007	500
Skuld CSA-avtal	2 520 327	8 881 737
Terminskontrakt Statens internbank	29 951	-596
EU-avgifter	4 450 405	3 560 281
Returnerade medel	0	64 722
Övriga kortfristiga skulder	751	1 900
Diverse skulder	7 023 441	12 508 544
Avista medel	1 926 653	1 022 564
Oredovisade insättningar	0	4
Summa	9 728 867	14 488 627

Jämförelseuppgifterna avseende Terminskontrakt Statens internbank har justerats då de 2006 ingick i not 19.

Förfallna obligationer, vinster, räntor

Avser obligationer, vinster och räntor på obligationer som har förfallit, men inte lösts in.

Utställda optioner

Avser kontrakt mellan två parter där vi säljer en option på en underliggande vara – valuta eller ränta. Vi har en skyldighet att köpa eller sälja den underliggande varan, på eller före ett förutbestämt datum, om vår motpart så önskar.

Terminskontrakt Statens internbank

Avser valutasäkring av utlandsbetalningar för andra myndigheters räkning.

Avista medel

Avser likvida medel i in- och utlåningen hos Statens internbank.

Avräkningskonto affärsdagsredovisning

Innan en affär har gått i likvid ligger likvidbeloppet på avräkningskonto.

EU-avgifter

I sammanställningen nedan redogörs för årets samtliga betalningar till EU-kommissionen.

890 124 tusen kronor är medel för EU-avgiften som krediterats på EU-kommissionens konto hos Riksgälden men ännu inte betalats från statens centralkonto.

Ingående balans av skuldförda medel hos Riksgälden 3 560 281

Årets EU-avgifter

Jordbruksavgifter	208 644
Tullavgifter (inkl straffränta)	3 844 281
Socketavgifter	-9 483
Momsbaserad avgift	4 474 856
BNI-baserad avgift	17 511 635
Storbritannienavgift	379 495
Insättning från EU-kommission för att täcka underskott	-25 519 304

Förändring av konto 890 124

Utgående balans hos Riksgälden 4 450 405

Options- och futureskontrakt

	2007-12-31	
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Köpta valutaoptioner	85 299	86 356
Utställda valutaoptioner	-91 008	-92 210
Summa	-5 710	-5 854
Köpta swappoptioner	79 471	78 059
Utställda swappoptioner	-110 523	-110 748
Summa	-31 052	-32 690
Summa optioner	-36 762	-38 543
Summa marknadsvärde futureskontrakt		-17 094
Totalt marknadsvärde optioner och futureskontrakt		-55 638

Premier för köpta optioner redovisas under Värdepapper och andelar. Futureskontrakten är inte redovisade i balansräkningen.

Utställda optioner

En utställd option är ett kontrakt mellan två parter där vi säljer en option på en underliggande vara, valuta eller ränta. Vi har en skyldighet att köpa eller sälja den underliggande varan, på eller före ett förutbestämt datum, om vår motpart så önskar.

Swappoption och valutaoption

I en valutaoption är den underliggande varan valuta, medan den underliggande varan i en swappoption är ränta.

Futureskontrakt

Futureskontrakt är som en termin utan leverans. Vi köper eller säljer valuta till ett förutbestämt pris och kvantitet. Det sker en daglig avräkning av vinst eller förlust som ett resultat av det tecknade kontraktet.

Not 30 • Upplupna kostnader

	2007-12-31	2006-12-31
Räntekostnader, upplåning i svenska kronor	13 856 780	15 914 642
Räntekostnader, upplåning i utländsk valuta	3 690 421	3 663 540
Räntekostnader, Statens internbank	115 131	172 926
Räntekostnader, skuldskötselinstrument	4 233 763	4 057 229
Upplupen semester-, löne- och pensionsskuld	10 794	12 253
Upplupna provisionskostnader	3 300	3 000
Summa	21 910 189	23 823 590

Räntekostnader, upplåning och räntekostnader samt skuldskötselinstrument

Avser räntekostnader förknippade med statsskulden som har kostnadsförts men ännu inte betalats ut.

Räntekostnader, Statens internbank

Avser räntekostnader som har kostnadsförts men ännu inte betalats ut.

Upplupen semester-, löne- och pensionsskuld

Avser semester-, löne- och pensionsskuld till Riksgäldens personal som har kostnadsförts men ännu inte betalats ut.

Upplupna provisionskostnader

Avser kostnader för provisioner till externa förvaltare för 2007 som ännu inte fakturerats.

Not 31 • Övriga förutbetalda intäkter

	2007-12-31	2006-12-31
Förutbetalda avgifter för utfärdade garantier	9 934	11 410
Förutbetalda subventionsavgifter garanti	28 200	36 000
Förutbetalda överkurser, upplåning i svenska kronor	19 695 438	22 069 216
Förutbetalda överkurser, upplåning i utländsk valuta	246 254	285 982
Förutbetalda överkurser, kreditgivning	8 104	9 208
Förutbetalda underkurser, uppköpta premieobligationer	1 294	3 323
Summa	19 989 224	22 415 138

Förutbetalda avgifter, garantier

Avgifter för utfärdade garantier som vi har fakturerat under 2007 men som avser 2008 och resultatförs först då.

Förutbetalda överkurser

Överkurser uppstår när vi emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden redovisas som överkurs och periodiseras ut under lånets löptid.

Förutbetalda underkurser, uppköpta premieobligationer

Underkursen uppstår när vi köpte tillbaka premieobligationer till ett värde som låg under det nominella värdet. Underkursen periodiseras ut under lånets löptid.

Not 32 • Garantiåtaganden

De åtaganden där riksdagen beslutat om särlösningar (garantikapital till internationella finansieringsinstitutioner samt kapitaltäckningsgaranti till A-Banan Projekt AB) redovisas som ansvarsförbindelser inom linjen. Någon reservering för förväntade garantiförluster har inte gjorts.

Dessa åtaganden redovisas nedan tillsammans med garantier utställda av affärsverk samt en garanti som ställts ut av andra myndigheter utan stöd av regeringsbeslut, där inte heller några reserveringar gjorts för förväntade garantiförluster.

Garantier till internationella finansieringsinstitutioner (särskild garanti-reserv)

	2007-12-31	2006-12-31
– Garantikapital utställt av finansdepartementet	72 036 002	69 994 909
– Garantikapital utställt av utrikesdepartementet	6 265 195	6 446 548
Summa	78 301 196	76 441 457
Övriga garantier¹		
– Kapitaltäckningsgaranti till A-Banan Projekt AB, utställd av Banverket och Luftfartsverket		
– Garantier utställda av affärsverk	431 322	439 812
– Garanti som ställts ut av andra myndigheter utan stöd av regeringsbeslut	1 200 000	1 200 000
Summa	1 631 322	1 639 812
Summa	79 932 518	78 081 268

¹ För kapitaltäckningsgarantin till A-Banan Projekt AB har inte några värden beräknats.

Not 33 • Skuldbevis

	2007-12-31	2006-12-31
African Development Fund, ADF	2 208 117	1 937 098
Asian Development Bank, AsDB – AsDF	10 149	72 054
Common Fund for Commodities	8 665	8 277
Inter-American Development Bank, IDB	17 094	17 094
International Bank For Reconstruction and Development, IBRD-GEF	1 142 138	1 393 460
International Development Association, IDA	2 994 953	2 513 905
International Fund for Agricultural Development, IFAD	83 800	251 400
Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA	7 341	7 800
Summa	6 472 256	6 201 089

Riksgälden utfärdar skuldbevis för utbetalningar från anslag till kapitalhöjning i internationella finansieringsinstitutioner. Det gör vi på uppdrag från regeringen. Skuldbevisen förvaras i Riksbanken varifrån de berörda institutionerna kan dra de anslagna beloppen. Här visas de belopp som ännu inte är utbetalda från skuldbevisen.

Not 34 • Inskrivna spar- och premieobligationer

	2007-12-31	2006-12-31
Inskrivna premieobligationer	893	893
Inskrivna sparobligationer	165	185
Inskrivna spar- och premieobligationer	1 059	1 079

Sammanställning över väsentliga uppgifter

	2003	2004	2005	2006	2007
Låneram i Riksgälden					
– beviljad låneram	20 000	27 000	36 000	45 000	42 000
– utnyttjad låneram	11 204	7 081	20 862	22 497	15 243
Kontokrediter hos Riksgälden					
– beviljade kontokrediter	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
– under året maximalt utnyttjade	–	–	–	–	–
Saldo på räntekonto	1 515 576	2 203 196	2 331 713	2 539 109	2 236 289
– varav anslagsmedel	41 662	30 964	32 494	28 344	45 675
– varav avgifter	1 473 914	2 172 232	2 299 219	2 510 765	2 190 614
Ränteintäkter räntekonto	64 853	48 336	41 065	56 544	80 375
Räntekostnader räntekonto	–	–	–	–	–
Avgiftsintäkter, budget	365 420	304 522	242 735	282 955	246 000
– disponeras av Riksgälden	345 120	297 522	236 735	265 255	241 000
– disponeras inte av Riksgälden	20 300	7 000	6 000	17 700	5 000
Avgiftsintäkter, utfall	241 421	214 509	209 502	220 731	214 200
– disponeras av Riksgälden	293 250	198 567	194 719	213 867	208 533
– disponeras inte av Riksgälden	–51 829	15 942	14 783	6 864	5 667
Anslagskredit					
– beviljad anslagskredit	3 751	3 920	1 162 800	1 302 876	4 324 146
– utnyttjad anslagskredit	–	–	–	1 290 000	4 300 000
Anslagssparande	22 649	17 204	1 041	11 075	8 958
Intecknande för framtida åtaganden	–	–	–	–	–
Antal årsarbetskrafter	128	131	131	138	137
Medelantal anställda	141	143	149	153	155
Driftskostnad per årsarbetskraft	2 234	2 022	2 116	2 125	2040
Årets kapitalförändring (mkr)	14 012	9 187	–29 378	26 759	–1 018
Balanserad kapitalförändring (mkr)¹	–73 053	–59 041	–49 853	–79 231	–53 040

¹ Under 2007 upplöstes den särskilda garantireserven för Venantius. Behållningen på räntekontot, 567,8 miljoner kronor, levererades in till inkomstitel och påverkade den balanserade kapitalförändringen.

Ersättningar och andra förmåner till ledande befattningshavare inom Riksgälden

I enlighet med 7 kap. 2 § förordningen (SFS 2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska Riksgälden redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som utgått till Riksgäldsdirektören samt till var och en av ledamöterna i Riksgäldens styrelse.

Under budgetåret 2007 har till Riksgäldsdirektören utgått följande ersättningar och beskattningspliktig förmån:

Bo Lundgren	1 204 181
-------------	-----------

Övriga uppdrag:

Ordförande i beslutsorganet för insättningsgaranti och investerarskydd i Riksgäldskontoret
Ledamot GIH i Stockholm
Ledamot Ekonomistyrningsverkets råd

Riksgälden har under 2007 utbetalat arvoden till var och en av styrelseledamöterna enligt nedan:

Nuvarande ledamöter:	
Lars Eric Ericsson (ordförande)	90 000
Åsa Mindus Söderlund	65 000
Göran Robertsson	45 000
Mats Dillén	45 000

Tidigare ledamöter:	
Ingrid Bonde	45 000

Summa	290 000
--------------	----------------

Styrelseledamöternas övriga uppdrag:

Lars Eric Ericsson

Ordförande i styrelsen för Högskolan i Gävle
Ordförande för Lantmäteriets marknads- och konkurrensråd

Åsa Mindus Söderlund

Styrelseledamot A-COM till och med augusti 2007

Ingrid Bonde

Ordförande S:t Eriks Ögonsjukhus
Styrelseledamot Posten
Styrelseledamot Studieförbundet Näringsliv och Samhälle

Mats Dillén

Styrelseledamot Venantius AB till och med mars 2007

Lotty Nordling och Lena Johansson ingår i Riksgäldens styrelse från och med 2008.

Riksgäldens styrelse har vid sammanträde
den 19 februari 2008 beslutat avge denna årsredovisning

LARS ERIC ERICSSON
Ordförande

MATS DILLÉN

LENA JOHANSSON

BO LUNDGREN

LOTTY NORDLING

GÖRAN ROBERTSSON

ÅSA MINDUS SÖDERLUND

Organisation

Regeringen utser Riksgäldens styrelse och ger övergripande direktiv för verksamheten i regleringsbrevet. Regeringen tillsätter också Riksgäldsdirektören. På förslag av Riksgälden beslutar regeringen om riktlinjer för statsskuldens förvaltning.

Styrelsen ansvarar för Riksgäldens verksamhet. Styrelsen har sju ledamöter från 1 januari 2008. Dessutom finns två arbetstagarrepresentanter. Styrelsen har ett utskott för internrevision. Från 1 januari 2008 ingår även Riksgäldsdirektören som ledamot i styrelsen.

Ordförande

Lars Eric Ericsson, f.d. generaldirektör Finansdepartementet, utsedd 2005

Vice ordförande

Åsa Mindus Söderlund, civilekonom, Atos Consulting AB, utsedd 2003

Ledamöter

Mats Dillén, generaldirektör Konjunkturinstitutet, utsedd 2007

Lena Johansson, generaldirektör Kommerskollegium, utsedd 2008

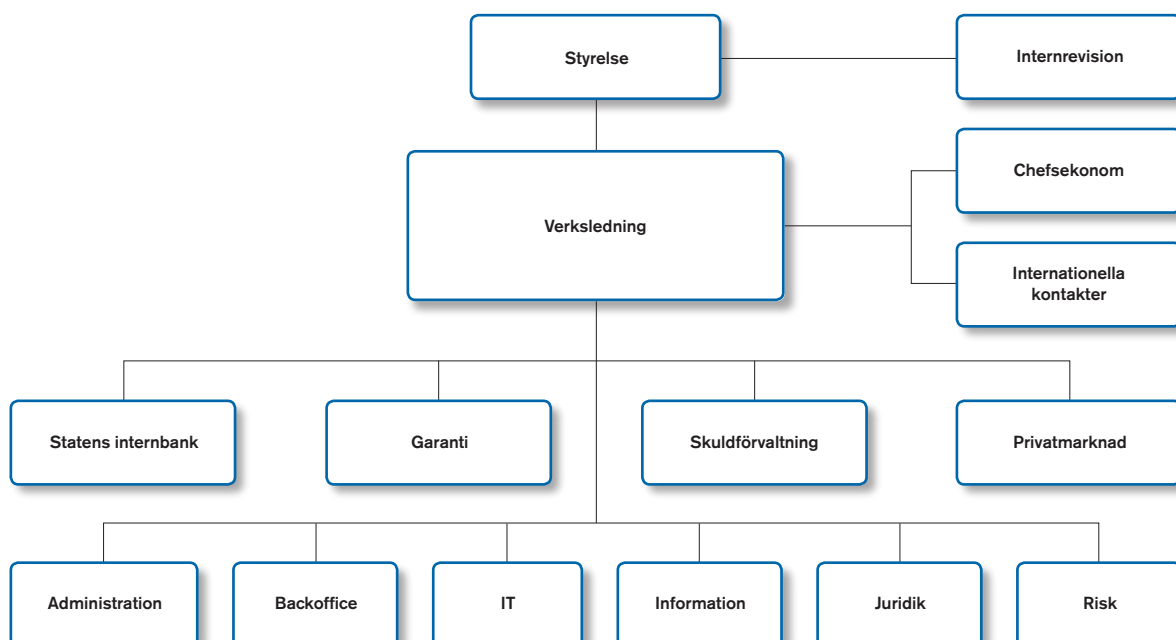
Bo Lundgren, Riksgäldsdirektör

Lotty Nordling, ordförande Allmänna reklamationsnämnden, utsedd 2008

Göran Robertsson, filosofie doktor Swedish Institute for Financial Research, utsedd 2005

Övriga ledamöter under 2007 var:

Ingrid Bonde, generaldirektör Finansinspektionen, avgick december 2007.

Verksledningen utgörs av Riksgäldsdirektör Bo Lundgren och biträdande riksgäldsdirektör Pär Nygren.

Ordlista

Anslag • De pengar som en statlig myndighet får för att driva sin verksamhet.

Break even-inflation • Skillnaden mellan nominell och real ränta vid tiden för när ett reallån ges ut. Den anger hur hög inflationen måste vara i genomsnitt under löptiden för att kostnaden för ett reallån och ett nominellt lån ska vara lika stor. Om inflationen är högre än break even-inflationen blir reallånet dyrare för staten och tvärtom.

Dagslån • Lån med upp till fem dagars löptid. Används för att finansiera kortfristiga underskott i statens kassa. Se även *deposition*.

Depositioner • Kortfristig placering i bank på dagslånemarknaden. Se *dagslån*.

Derivatinstrument • Finansiell tillgång vars värde är beroende av värdet på en annan tillgång. De vanligaste derivatinstrumenten är optioner, terminer och swappar.

Diskontera • Att beräkna nuvärdet av en framtida betalning. Se även *nuvärde*.

Duration • Mått på en obligations återstående löptid som tar hänsyn till både tiden till förfall och kupongräntan. Kortare löptid och högre kupongränta ger lägre duration. Duration kan också ses som riskmått, som mäter hur mycket ett räntepappers marknadsvärde påverkas av att marknadsräntan ändras.

Finansiell risk • Består av kreditrisk och marknadsrisk. Se *kreditrisk* och *marknadsrisk*.

Float • Tiden från det att pengar går från ett konto tills det kommit in på det konto det skickats till. Bankerna kan under tiden använda pengarna och få ränteintäkter.

Future • Standardiserat och börshandlat avtal om köp eller försäljning av värdepapper eller valutor där priset bestäms nu men leverans och betalning sker vid en framtida bestämd tidpunkt.

Förordning • Lag som beslutas av regeringen och som till exempel används för att styra statliga myndigheters verksamhet.

Genomsnittlig räntebindningstid • Den genomsnittliga tiden till dess de återstående kassaflöden som ett värdepapper ger upphov till ska betalas. Kassaflöden uppstår när räntor och lån förfaller till betalning. Används som mått på löptid.

Kreditmarknad • Marknaden för lånat kapital. Ett samlingsbegrepp för obligations- och penningmarknaden.

Kreditrisk • Risken att motparten inte fullgör sina förpliktelser i en transaktion.

Likviditetsväxel • Statsskuldväxel med skräddarsydd löptid.

Limit • Kvantitativ begränsning av belopp eller risker.

Låneram • Ett lånelöfte i form av en ram för hur mycket pengar en myndighet får låna i Riksgälden. Låneramen bestäms av riksdagen eller regeringen.

Marknadsrisk • Risken att priserna på marknaden rör sig på ett ofördelaktigt sätt. Ränterisk och valutarisk är olika former av marknadsrisk.

Nettning • Möjlighet att kvitta skulder och fordringar i derivat-affärer mot en motpart vid en konkurs. Har vi exempelvis gjort två derivat-affärer, där vi i den ena affären är skyldig motparten 90 kronor och i den andra affären har en fordran på 100 kronor, kan vi "netta" affärerna. Om motparten skulle gå i konkurs förlorar vi då 10 kronor. Utan "nettning" skulle vi i stället förlora 100 kronor. "Nettningen" gör alltså att vi inte behöver betala de 90 kronor som vi är skyldiga motparten.

Nominell obligation • En obligation som ger ett förutbestämt belopp i kronor vid löptidens slut. Nominella statsobligationer ger dessutom en årlig fixerad räntebetalning, en kupongränta.

Nuvärde • Värdet i dag av en framtida betalning, diskonterad med en lämplig ränta. En krona i morgon är mindre värd än en krona i dag, eftersom en krona i dag genast kan investeras och generera en avkastning.

Obligation • Löpande (överlåtelsebar) skuldförbindelse som ger en eller flera utbetalningar av avtalade belopp. De avtalade beloppen kan vara fixerade i kronor eller beroende på någon faktor, till exempel inflation; se *realobligation*. Vissa obligationer har flera utbetalningar i form av återkommande räntebetalningar och kallas då kupongobligationer. En obligation utan räntebetalningar kallas nollkupongobligation. Se även *statsskuldväxel*.

Operativ risk • Risken för förluster som beror på brister i interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. I begreppet ingår legala risker men inte strategiska risker.

Rating-trigger • Avtal som gör att Riksgälden kan avsluta affärer om motpartens kreditvärdighet ("rating") skulle sjunka under en viss nivå.

Realobligation • En obligation där innehavare får dels en fixerad ränta (realränta), dels en kompensation för inflationen under löptiden. Det betyder att eventuell inflation inte urholkar obligationens värde.

Realränta • Se *realobligation*.

Repa (repurchase agreement) • Avtal om försäljning av ett värdepapper, där säljaren samtidigt förbinder sig att köpa tillbaka papperet efter en viss tid till ett överenskommet pris. Repan kan även vara omvänd, det vill säga avtal om köp i kombination med framtida försäljning.

Riksbankens reporänta • Riksbankens viktigaste styrränta. Reporäntan påverkar de korta marknadsräntorna.

Reservering • Belopp som reserveras (avsätts) i balansräkningen för att täcka förväntade förluster i framtiden.

Ränteswapp • Avtal mellan två parter om ett byte av räntebetalningar under en given löptid, till exempel byte av fast ränta mot rörlig ränta.

Statsobligationer • Samlingsbegrepp för de obligationer som Riksgälden ger ut på obligationsmarknaden. Det finns både reala och nominella obligationer.

Statsskuldväxel • Ett kortfristigt statspapper utan räntebetalningar under löptiden. Avkastningen består i skillnaden mellan slutbetalningen och det pris som statsskuldväxeln köpts till.

Swapp • Avtal mellan två parter om att byta betalningar med varandra under en avtalad tid. Det kan vara att byta räntebetalningar under en given löptid, till exempel byte av fast ränta mot rörlig ränta.

Underkurs • En obligation handlas till underkurs när obligationens pris är lägre än det nominella beloppet. Det händer när marknadsräntan är högre än obligationens fastställda ränta (kupongränta). Se även *överkurs*.

Value-at-Risk • Riskmått som uppskattar framtida förluster givet viss sannolikhet och under en bestämd tid. Måttet kan exempelvis säga att det är fem procents sannolikhet att förlusten från i dag till i morgon blir 50 miljoner kronor eller större.

Valutasäkring • En valutasäkring garanterar en viss given valutakurs för ett givet belopp vid en given dag. Riksgälden övertar exempelvis myndigheternas valutarisker och tillhandahåller eller tar emot den utländska valutan på förfalldagen. Myndigheten får ett förutbestämt pris på valutan för en viss given förfalldag. På så sätt vet myndigheten alltså exakt hur mycket den ska betala eller få tillbaka i kronor trots att den verkliga betalningen sker i framtiden när valutakurserna kan ha ändrats.

Volatilitet • Mått som beskriver hur mycket räntor och valutakurser varierar. Ju mer dessa rör sig upp och ner desto högre är volatiliteten.

Utgiftstak i statsbudgeten • En maximal nivå för de statliga utgifterna i statsbudgeten som fastställs av riksdagen. Utgiftstaket gäller alla anslag på statsbudgeten utom räntor på statsskulden.

Överkurs • En obligation handlas till överkurs när obligationens pris är högre än det nominella beloppet. Det händer när marknadsräntan är lägre än obligationens fastställda ränta. Se även *underkurs*.

riksgalden.se

Besöksadress: Norrlandsgatan 15 • Postadress: SE-103 74 Stockholm • Telefon: 08 613 45 00
Fax: 08 21 21 63 • E-post: riksgalden@riksgalden.se • Internet: www.riksgalden.se